

Fremsat den 4. oktober 2017 af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)

Forslag

til

Lov om ændring af konkurrenceloven

(Undtagelse fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler, fusioner, egen acces, databeskyttelsesretlige regler, foreløbig ansøgning om straflempe, nordisk samarbejde)

§ 1

I konkurrenceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 869 af 8. juli 2015, som ændret ved § 19 i lov nr. 1541 af 13. december 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 7 affattes således:

»§ 7. Forbuddet i § 6, stk. 1, gælder ikke for aftaler mellem virksomheder, vedtagelser inden for en sammenslutning af virksomheder og samordnet praksis mellem virksomheder, jf. dog stk. 2-5, såfremt

- 1) de deltagende virksomheders samlede markedsandel ikke overstiger 10 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen m.v., når denne er indgået mellem virksomheder, der er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem konkurrenter), eller
- 2) de enkelte deltagende virksomheders markedsandele ikke overstiger 15 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen m.v., når denne er indgået mellem virksomheder, der ikke er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem ikke-konkurrenter).

Stk. 2. Kan en aftale mellem virksomheder, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og en samordnet praksis mellem virksomheder vanskeligt klassificeres som omfattet af stk. 1, nr. 1 eller nr. 2, finder markedsandelen i stk. 1, nr. 1, anvendelse.

Stk. 3. Undtagelserne i stk. 1 gælder ikke, hvis aftalen, vedtagelsen eller den samordnede praksis har til formål at begrænse konkurrencen.

Stk. 4. Forbuddet i § 6, stk. 1, gælder uanset stk. 1, for en aftale mellem virksomheder, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og samordnet praksis mellem virksomheder, hvis denne aftale m.v. sammen med lignende aftaler m.v. begrænser konkurrencen.

Stk. 5. Undtagelserne i stk. 1 gælder, selv om virksomhedernes samlede markedsandele overskrider de nævnte grænser i to på hinanden følgende kalenderår.

Stk. 6. Erhvervsministeren kan efter at have indhentet en udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fastsætte regler om beregningen af den omsætning eller andre forhold, der indgår i beregningen af markedsandele efter denne lov, herunder regler om mindre overskridelser af de nævnte grænser.«

2. I § 12 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »foreslår tilsagn« til: »afgiver tilsagn«.

3. § 12 d, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Fristen i stk. 2 forlænges med 20 hverdage, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder afgiver tilsagn, herunder reviderede tilsagn, og der er forløbet 70 hverdage eller derover fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse efter stk. 1, 3. pkt.«

4. I § 12 d indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Tilsagn skal være kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen senest 90 hverdage fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse efter stk. 1, 3. pkt., jf. dog stk. 9. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan i særlige tilfælde vurdere ændringer i allerede afgivne tilsagn, der kommer frem til styrelsen efter udløbet af de 90 hverdage.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

5. I § 12 d, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 6« til: »stk. 7-9«.

6. I § 12 d indsættes som *stk. 9*:

»Stk. 9. Fristerne i stk. 1-5 afbrydes ekstraordinært, såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på grund af omstændigheder, der kan tilskrives en af de deltagende virksomheder, har krævet oplysninger efter § 17, og kravet ikke

er efterkommet inden for den frist, som styrelsen har fastsat. Fristerne afbrydes, indtil de krævede oplysninger er kommet frem til styrelsen. Indbringer en deltagende virksomhed denne beslutning for domstolene, afbrydes fristerne i stk. 1-5, indtil der er afsagt endelig dom herom.«

7. I § 13, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 7, stk. 4 og stk. 5, 2. pkt.« til: »§ 7, stk. 6«, og »§ 14, stk. 5, § 18, stk. 8, 2. pkt., § 18 a, stk. 3« ændres til: »§ 14, stk. 6, § 15 b, stk. 1 og 2 og stk. 4, 1. pkt., § 18, stk. 8, 2. pkt., § 18 a, stk. 2«.

8. § 13, stk. 1, 2. pkt., ophæves og i stedet indsættes:
»Virksomheder har dog ret til egenaces i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse efter denne lov, jf. § 8 i lov om offentlighed i forvaltningen med undtagelse af oplysninger om en anden virksomheds tekniske indretninger, tekniske fremgangsmåder, drifts- og forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger. §§ 13 og 15 i lov om offentlighed i forvaltningen gælder endviderefor sådanne sager.«

9. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 13 a. I sager og undersøgelser efter denne lov finder reglerne om oplysningspligt og indsigt i artikel 13-15 i databeskyttelsesforordningen ikke anvendelse.«

10. I § 14 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. For medlemmerne af Konkurrencerådet udpeger erhvervsministeren op til 4 faste suppleanter for en periode på op til 4 år. Suppleanterne kan genudpeges.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

11. § 15 a, stk. 1, affattes således:

»Retten til partsaktindsigt efter forvaltningsloven i sager, der involverer anvendelsen af artikel 101 og 102 i EUF-traktaten eller fusionskontrollforordningen, omfatter kun den del af korrespondancen og udvekslingen af dokumenter mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes, som indeholder oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.«

12. I § 17 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. De oplysninger, der er nævnt i stk. 1, kan ligeledes kræves til brug for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne med henblik på disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler.«

13. I § 18, stk. 9, 1. pkt., indsættes efter »Den Europæiske Union«: »eller i EØS-området« og efter »artikel 101 og 102« indsættes: »eller EØS-aftalens artikel 53 eller 54«.

14. I § 18 indsættes som *stk. 10*:

»Stk. 10. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne i forbindelse med disse myndigheders an-

vendelse af nationale konkurrenceregler. Stk. 1-8 finder tilsvarende anvendelse.«

15. § 18 a, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

16. I § 19, stk. 1, ændres »§ 7, stk. 1-3« til: »§ 7, stk. 1-4«.

17. I § 19, stk. 1, og stk. 2, nr. 2, 2. pkt., ændres »§ 12 d, stk. 5« til: »§ 12 d, stk. 6«, og efter »§ 12 f« indsættes: », stk. 1 og 2«.

18. I § 23, stk. 5, 2. pkt., ændres »omsætning« til: »globale koncernomsætning«.

19. I § 23 a, stk. 1, indsættes efter »for sin deltagelse i kartellet«: »samt fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation«.

20. I § 23 a, stk. 5, indsættes som 4. pkt.:

»Et eventuelt særskilt krav om konfiskation mod den første, anden og efterfølgende ansøgere nedsættes med procentsatserne i 1.-3. pkt.«

21. I § 23 a indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Der kan indgives en foreløbig ansøgning om tiltalesfraval eller strafnedsættelse. Den foreløbige ansøgning skal færdiggøres inden for den frist, som den kompetente myndighed fastsætter. Færdiggøres den foreløbige ansøgning inden for fristen, anses ansøgningen for indgivet på tidspunktet for indgivelsen af den foreløbige ansøgning.«

Stk. 6-11 bliver herefter stk. 7-12.

22. I § 23 a, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., i *stk. 7, nr. 1*, der bliver stk. 8, nr. 1, og i *stk. 8, 1. pkt.*, der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

23. I § 23 a, stk. 7, nr. 2, der bliver stk. 8, nr. 2, ændres »stk. 8« til: »stk. 9«.

24. I § 23 a, stk. 7, nr. 3, der bliver stk. 8, nr. 3, og i *stk. 11, 2. pkt.*, der bliver stk. 12, 2. pkt., ændres »stk. 9« til: »stk. 10«.

25. I § 23 a, stk. 8, 2. pkt., der bliver stk. 9, 2. pkt., i *stk. 9, 1. og 2. pkt.*, der bliver stk. 10, 1. og 2. pkt., og i *stk. 11, 2. pkt.*, der bliver stk. 12, 2. pkt., ændres »stk. 7« til: »stk. 8«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Denne lovs § 1, nr. 9, træder i kraft den 25. maj 2018.

Stk. 3. Denne lovs § 1, nr. 4 og 6, finder ikke anvendelse på anmeldelser af fusioner, der efter regler udstedt i medfør af § 12 b, stk. 3, i konkurrenceloven enten betragtes som fuldstændige eller er erklæret fuldstændige før lovens ikrafttræden. For sådanne anmeldelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Denne lovs § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse på anmodninger om egenaces, som er modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. Regler udstedt i medfør af § 7, stk. 5, 2. pkt., og § 14, stk. 5, i lovbekendtgørelse nr. 869 af 8. juli 2015, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Undtagelse fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Afgivelse af tilsagn i fusionssager
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Afbrydelse af fristerne i fusionssager
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Præcisering af offentlighedslovens anvendelse
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Begrænsning af databeskyttelsesretlige regler
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6. Suppleanter til Konkurrencerådet
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.7. Partsaktindsigt i korrespondance med Kommissionen m.v.
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.8. Samarbejde med andre nordiske konkurrencemyndigheder
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.9. Global koncernomsætning
 - 2.9.1. Gældende ret
 - 2.9.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.10. Fritagelse for eller nedsættelse af konfiskationskrav
 - 2.10.1. Gældende ret
 - 2.10.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.11. Foreløbig ansøgning om straflempelse
 - 2.11.1. Gældende ret
 - 2.11.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Konkurrence er en vigtig drivkraft for vækst og fornyelse i samfundet, og formålet med lovforslaget er at øge konkurrencen gennem en mere effektiv og anvendelig konkurren-

celovgivning. Det er vigtigt, at virksomhederne konkurrerer effektivt med hinanden. Det er derfor afgørende, at konkurrencelovgivningen skaber de rette retlige rammer, der medvirker til at fremme konkurrence og forebygge adfærd, der er konkurrencehæmmende.

Lovforslaget har først og fremmest til formål at medvirke til at gøre det nemmere for virksomhederne at vurdere, om et potentielt konsortiesamarbejde vil være lovligt. Herudover har lovforslaget til formål at styrke rammerne for håndhævelsen af de danske konkurrenceregler.

Med henblik på at gøre retstilstanden for konstorier mere klar - foreslås således de såkaldte bagatelregler - ændret. Med ændringen gøres det klart, at aftaler, der omfattes af bagatelreglerne, og som ikke har til formål at begrænse konkurrencen, er lovlige. Aftaler, hvor selve formålet er at begrænse konkurrencen, fx en markedsdelingsaftale, skal efter forslaget ikke være omfattet af bagatelreglerne. Dette vil desuden være på linje med EU-konkurrencereglerne.

Det foreslås herudover, at der indføres mulighed for, at fristerne for behandling af en anmeldt fusion kan afbrydes ekstraordinært ("stop the clock"), hvis de deltagende virksomheder ikke indsender de yderligere oplysninger, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har krævet til vurderingen af fusionen. Herved undgås det, at en fusion godkendes, uden at der er foretaget en tilstrækkelig undersøgelse af den, blot fordi de gældende frister for behandlingen udløber. Med henblik på at sikre en højere grad af gennemsigtighed foreslås det derudover, at reglerne om frister for afgivelse af tilsagn ændres.

Efter gældende ret finder offentlighedsloven ikke anvendelse på sager og undersøgelser efter konkurrenceloven. Det skyldes, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved administrationen af loven i vidt omfang kommer i besiddelse af en lang række oplysninger, herunder fortrolige oplysninger, om virksomheder. Som følge af formålet med konkurrenceloven og hensynet til en effektiv håndhævelse er det vigtigt, at der i videst muligt omfang er fortrolighed omkring disse oplysninger. Offentlighedsloven finder dog anvendelse på såkaldt egenaces ("oplysninger om én selv"). Det fremgår af lov-bemærkningerne, men ikke af den gældende lovtæst, at der alene er tale om at give virksomheder - og ikke fysiske personer - adgang til egenaces i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse efter konkurrenceloven. På denne baggrund foreslås det, at ordlyden af lovtæsten ændres, så den ligger på linje med lov-bemærkningerne hertil.

I tilslutning hertil og med udgangspunkt i samme overvejelser foreslås oplysningspligten og indsigtshetten efter de kommende regler i databeskyttelsesforordningen, der finder anvendelse fra 25. maj 2018, begrænset i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

For i højere grad at styrke virksomhedernes incitament til at søge om straflempe foreslås det, at ansøgere om straflempe kan indgive en foreløbig ansøgning og dermed reservere en "plads i køen" af ansøgere. Hermed kommer loven i højere grad på niveau med Europa-Kommissionens retningslinjer for straflempe samt de nationale regler i stort set alle andre EU-lande, hvor der allerede er indført mulighed for indgivelse af foreløbige ansøgninger.

Som følge af erfaringer med administrationen af den gældende lov foreslås der endelig indført en række ændringer

og justeringer af loven. Disse forslag vedrører en klargørelse af, hvilken omsætning der skal indgå i bødeberegningen, udpegning af suppleanter til Konkurrencerådet samt indførelse af hjemmel til en kommende tilpasning af en nordisk aftale på konkurrenceområdet. Hvad angår den nordiske aftale, der er optrykt som bilag 2 til lovforslaget, er det desuden formålet med lovforslaget at opnå Folketingets ratifikationssamtykke, således at Danmark kan tiltræde aftalen.

2. Lovforslagets indhold

2.1. *Undtagelse fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler*

2.1.1. *Gældende ret*

Den gældende konkurrencelov indeholder i § 7, stk. 1, to bagatelgrænser fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler. Konkurrencebegrænsende aftaler mellem virksomheder er undtaget fra forbuddet, hvis de deltagende virksomheder enten tilsammen har en samlet årlig omsætning på under 1 mia. kr. og en samlet markedsandel på mindre end 10 pct., eller en samlet årlig omsætning på under 150 mio. kr. Undtagelserne gælder dog ikke efter den gældende § 7, stk. 2, for aftaler om priser, begrænsning af produktion eller salg, opdeling af markeder eller kunder, eller forudgående regulering af bud eller anden form for samarbejde inden tilbudsgivningen. Aftaler som fx et konsortiesamarbejde indgået med henblik på at afgive et fælles bud eller et produktions-samarbejde kan ofte indeholde et eller flere af disse elementer af konkurrencebegrænsninger. Efter de gældende regler kan der derfor være tvivl om, hvorvidt et konsortiesamarbejde er omfattet af § 7, stk. 1.

2.1.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det er hensigtsmæssigt, at bagatelgrænserne omfatter konkurrencebegrænsende aftaler mellem virksomheder, der kun har en ringe betydning i konkurrencemæssig henseende. I den sammenhæng er markedsandelstærskler et relevant kriterium, idet de siger noget mere om markedsstyrke end omsætning for de virksomheder, der deltager i aftalen. Hvis der er tale om et snævert afgrænset marked, kan selv virksomheder med en begrænset omsætning have markedsstyrke. Hvis der omvendt er tale om et bredt afgrænset marked, kan virksomheder trods en høj omsætning have begrænset markedsstyrke. Virksomhedernes omsætning er derfor ikke altid en hensigtsmæssig indikator for markedsstyrke.

Det foreslås derfor på linje med Kommissionens bagatelmeddelelse (meddelelse om aftaler af ringe betydning, der ikke indebærer en mærkbar begrænsning af konkurrencen i henhold til artikel 101, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, EU-Tidende 2014, nr. C 291, side 1), at undtagelserne til forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler alene baserer sig på markedsandelstærskler, og at tærsklernes størrelse afhænger af, om aftalen er indgået mellem virksomheder, der er faktiske eller potentiel-

le konkurrenter, eller om aftalen er indgået mellem virksomheder, der *ikke* er faktiske eller potentielle konkurrenter. For aftaler mellem konkurrenter foreslås en grænse på 10 pct.; for aftaler mellem ikke-konkurrenter – fx en aftale mellem en leverandør og en forhandler – foreslås en grænse på 15 pct. I tilfælde, hvor en aftale vanskeligt kan rubriceres som værende indgået mellem konkurrenter eller mellem ikke-konkurrenter, foreslås en grænse på 10 pct. Alle tre grænser følger EU-konkurrencereglerne. Forslaget vil således bringe de danske regler på linje med Kommissionens praksis, hvilket bidrager til, at retstilstanden for konsortiesamarbejder bliver mere klar.

Som efter EU-konkurrencereglerne foreslås det, at bagatelgrænserne ikke skal gælde for aftaler m.v., hvis aftalen har til formål at begrænse konkurrencen, da sådanne aftaler ifølge deres natur er egnede til at skade konkurrencen. Hvis en aftale har til formål at begrænse konkurrencen, er der fast praksis for, at det ikke er nødvendigt at bevise dens virkninger for at fastlægge, at den er ulovlig efter konkurrencelovens § 6. En aftale, der *ikke* har til formål at begrænse konkurrencen, vil være i strid med forbuddet i § 6, hvis den har konkurrencebegrænsende virkninger og dermed til følge at begrænse konkurrencen. I henhold til praksis skal de konkurrencebegrænsende følgevirkninger dog være mærkbare. Det er derfor hensigtsmæssigt at have lovfastsatte bagatelgrænser for sådanne aftaler.

Konkurrencebegrænsende konsortier kan være yderst skadelige for konkurrencen, men konsortier, der fører til, at der kommer flere bud på en opgave, vil potentielt også kunne øge konkurrencen. Flere erhvervsorganisationer har i den forbindelse peget på, at retstilstanden for konsortier er uklar, hvilket kan afholde virksomheder fra at indgå i konsortier, der potentielt kunne være konkurrencefremmende. Organisationerne har på den baggrund fremsat ønske om, at konsortiesamarbejder undtages fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler ved indførelsen af en bagatelgrænse på eksempelvis 10 pct. af det relevante marked.

Formålet med forslaget er på den baggrund at skabe en klarere skillelinje mellem aftaler, der automatisk er lovlige og aftaler, der ikke er det, og derved gøre det nemmere for virksomhederne at vurdere, om et potentielt konsortiesamarbejde er lovligt. Samtidigt er det vigtigt, at forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler ikke udhules ved, at fx visse skadelige tilbudskarteller lovliggøres. Forslaget tager højde for disse modsatrettede hensyn, idet forslaget vil indebære, at konsortiesamarbejder m.v., hvor aftaledeltagerne tilsammen har en markedsandel på under 10 pct., henholdsvis 15 pct., ikke vil være omfattet af forbuddet mod konkurrencebegrænsede aftaler, medmindre samarbejdet har til formål at begrænse konkurrencen.

2.2. Afgivelse af tilsagn i fusionssager

2.2.1. Gældende ret

Efter den gældende § 12 e kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til godkendelsen af en fusion knytte vilkår eller udstede påbud for bl.a. at sikre, at deltagerne i en fusion opfylder de tilsagn, som de har afgivet for at fjerne de skadelige virkninger af en fusion. Godkendelsen af en fusion med vilkår, der afspejler fusionsdeltagernes tilsagn, er alternativet til et forbud mod fusionen. I praksis har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen godkendt et stort antal fusioner med vilkår.

Efter ordlyden af den gældende § 12 d, stk. 3, er der mulighed for at forlænge fristerne for behandlingen af en anmeldt fusion, hvis fusionsdeltagerne ”foreslår” tilsagn, herunder reviderede tilsagn. Ud fra en ordlydsfortolkning kunne det indebære, at blot en mindre forpligtende tilkendegivelse fra fusionsdeltagerne kunne bevirke en forlængelse af fristen. Af lovbemærkningerne fremgår det imidlertid, at deltagerne ”afgiver” tilsagn.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at undgå fortolkningstvivl foreslås det, at loven – i overensstemmelse med lovbemærkningerne – ændres til, at fusionsdeltagerne ”afgiver” tilsagn, herunder reviderede tilsagn, hvori ligger, at der skal være tale om tilsagn, som forpligter deltagerne og ikke blot forslag.

Det fremgår ikke med den fornødne klarhed af de gældende regler, hvor sent i forløbet fusionsdeltagerne kan afgive tilsagn, herunder hvis fristerne er blevet forlænget under forløbet. Det er uhensigtsmæssigt for såvel fusionsdeltagerne som for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Med henblik på at skabe klarhed herom foreslås det derfor, at afgivelsen af tilsagn, herunder reviderede tilsagn, bevirker en forlængelse på 20 hverdage, hvis der er forløbet 70 hverdage eller derover fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse af den anmeldte fusion. Endvidere foreslås det klargjort, at tilsagn under alle omstændigheder skal være kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen senest 90 hverdage fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse af fusionen, medmindre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen konkret vurderer, at det er hensigtsmæssigt og muligt at vælge at acceptere mindre ændringer i allerede afgivne tilsagn, som er kommet frem til styrelsen efter udløbet af de 90 hverdage.

2.3. Afbrydelse af fristerne i fusionssager

2.3.1. Gældende ret

Efter den gældende § 12 d, stk. 1-4, er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling af anmeldte fusioner underlagt en række frister, der i særlige tilfælde kan forlænges. En anmeldt fusion betragtes efter den gældende § 12 d, stk. 5, som automatisk godkendt, hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke inden for disse frister når at færdigbehandle fusionen og træffe en endelig afgørelse om godkendelse eller forbud.

Fristerne begynder at løbe, når en fusionsanmeldelse kan betragtes som fuldstændig. I nogle tilfælde viser det sig imidlertid efterfølgende, at styrelsen har brug for flere oplysninger for at kunne vurdere de eventuelle skadelige virkninger af den anmeldte fusion. Det kan fx skyldes, at oplysninger fra andre aktører på markedet viser, at oplysningerne i fusionsanmeldelsen bør suppleres med yderligere oplysninger fra de virksomheder, der deltager i fusionen.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter de gældende regler har styrelsens behov for supplerende oplysninger for at kunne foretage en reel og dækkende vurdering af alle relevante aspekter af den anmeldte fusion ingen indvirkning på fristerne. Det indebærer imidlertid risiko for, at en fusion kan betragtes som automatisk godkendt, hvis fusionsdeltagerne er længe om at indsende supplerende oplysninger.

Det foreslås derfor – og i lighed med, hvad der gælder for Europa-Kommissionens behandling af anmeldte fusioner – at der indføres en mulighed for, at fusionsfristerne ekstraordinært kan afbrydes ("stop the clock"). Da deltagerne i en fusion kan have behov for at vide, hvornår der kan forventes truffet afgørelse om den anmeldte fusion, foreslås muligheden for at afbryde tidsfristerne imidlertid begrænset til den periode, hvor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afventer virksomhedernes indsendelse af de nødvendige oplysninger inden for den frist, som styrelsen har fastsat. Fristerne begynder at løbe igen, når deltagerne i en fusion har leveret de krævede oplysninger. På denne måde tager virksomhederne et medansvar for, hvornår der kan forventes en afgørelse af en anmeldt fusion. Samtidig undgås risikoen for, at anmeldte fusioner automatisk godkendes uden at have været underkastet en reel vurdering. Er de deltagende virksomheder uenige i, at fristen afbrydes, kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens beslutning herom indbringes for de almindelige domstole. Et sådant sagsanlæg afbryder fristerne for behandlingen af en anmeldt fusion, indtil der foreligger endelig dom i sagen.

2.4. Præcisering af offentlighedslovens anvendelse

2.4.1. Gældende ret

Efter den gældende § 13, stk. 1, 1. pkt., er udgangspunktet, at retten til indsigt i medfør af offentlighedsloven ikke finder anvendelse i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven. Dette har været udgangspunktet siden konkurrenceloven trådte i kraft i 1998. Årsagen hertil er, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kommer i besiddelse af en lang række oplysninger, herunder fortrolige oplysninger, om virksomheder, som det ved administrationen og håndhævelsen af loven kan være afgørende for virksomhederne, at der ikke er offentlig adgang til.

I 2000 blev udgangspunktet modificeret med vedtagelsen af, at offentlighedslovens regler om notatpligt og om såkaldt egenaces dog finder anvendelse i sager efter konkurrenceloven. I egenaces ligger, at den, hvis personlige forhold er

omtalt i en sag, kan få indsigt i disse oplysninger, selv om den pågældende ikke er part i sagen.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Egenaces efter offentlighedsloven vedrører personers adgang til at få indsigt i de oplysninger, som en offentlig myndighed har om den pågældende. Den meroffentlighed, som ændringen i 2000 af konkurrenceloven reelt indebærer ved at udstrække princippet om egenaces til at gælde for virksomheder, blev dog ifølge lovbemærkningerne begrænset til kun at gælde for sager, hvor der vil blive truffet afgørelse efter loven. I lovbemærkningerne hertil var det således anført:

"Konkurrencerådet har udviklet en praksis, hvorefter virksomheder kan få adgang til oplysninger, der omhandler dem selv uden, at de nødvendigvis er part i den pågældende sag. Det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt, at det udtrykkeligt fremgår af stk. 1, at dette princip om såkaldt »egen acces«, jf. § 4, stk. 2, i offentlighedsloven, gælder for alle sager, hvor der vil blive truffet afgørelse efter konkurrenceloven. Med tilføjelsen om, at § 6 i offentlighedsloven også gælder, præciseres det, at pligten for offentlige myndigheder til at tage notater af mundtlige oplysninger også gælder i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse efter konkurrenceloven" (Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 6830, h. sp.).

Modsat lovbemærkningerne fremgår det ikke af selve ordlyden af den gældende § 13, stk. 1, 2. pkt., at retten til egenaces kun gælder for virksomheder i sager, hvori der vil blive truffet afgørelse efter konkurrenceloven.

På denne baggrund har Konkurrenceankenævnet i en kendelse af 4. april 2017 fastslået, at bestemmelsen ikke er begrænset til kun at gælde for afgørelsessager.

I den konkrete sag indebærer Konkurrenceankenævnets kendelse, at en virksomhed ikke alene kunne få partsaktindsigt i de oplysninger, som var indhentet hos virksomheden selv, men også kunne få indsigt i oplysninger om virksomheden selv i det materiale, som styrelsen havde fundet under kontrolundersøgelser hos andre virksomheder.

Dette indebærer af flere grunde en uholdbar retstilstand og kan medføre, at den afskaffelse af gennemsigtighedsprincippet, som Folketinget tillagde vægt ved vedtagelsen af konkurrenceloven i 1997, udhules.

For det første giver adgang til egenaces i en sådan undersøgelsessag mulighed for, at virksomhederne kan få indblik i, hvilke andre virksomheder der har været genstand for en kontrolundersøgelse. Det kan være til skade for den videre efterforskning.

For det andet giver adgang til egenaces i undersøgelsessager virksomhederne mulighed for at få indsigt i oplysninger om hinanden. Det kan være til skade for håndhævelsen af loven og for de undersøgte virksomheder.

For det tredje indebærer adgang til egenaces i undersøgelsessager et uforholdsmæssigt stort træk på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens ressourcer. Det materiale, som styrelsen medtager fra en kontrolundersøgelse i en virksomhed,

er særdeles omfangsrigt. Styrelsen skal derfor afsætte et stort antal ressourcer til gennemgangen af materialet med henblik på dels at undersøge, om det indeholder oplysninger om den pågældende virksomhed, dels om der i disse oplysninger indgår fortrolige oplysninger om andre virksomheder. Hvad angår det sidste, skal styrelsen i givet fald høre de andre virksomheder, om de anser de pågældende oplysninger for fortrolige og i så fald træffe afgørelse herom. Dette ressourcetræk indebærer, at der er færre ressourcer til håndhævelsen af loven.

Det bemærkes i den sammenhæng, at en virksomhed efter en kontrolundersøgelse får udleveret en kopi af det materiale, som styrelsen har fundet i virksomheden. Egenaces vedrører som nævnt adgangen til oplysninger i materiale fundet hos andre virksomheder. Fører kontrolundersøgelsen til, at styrelsen indleder en sag mod en virksomhed, vil virksomheden få adgang til partsaktindsigt efter reglerne i forvaltningsloven.

Hvad angår de former for undersøgelser, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen foretager i forbindelse med udarbejdelse af konkurrenceanalyser og sektorundersøgelser, fremgår det ikke klart af den gældende lov, om der er adgang til egenaces heri. Derimod fremgår det af lovbemærkningerne, jf. ovenfor, at egenaces kun gælder for sager, hvori der vil blive truffet afgørelse efter konkurrenceloven. Disse former for undersøgelser er generelle undersøgelser, og der er ikke tale om en sag, hvori der vil blive truffet afgørelse mod en bestemt virksomhed. Det er hensigtsmæssigt, at de virksomheder, som bidrager med oplysninger til en generel undersøgelse af konkurrenceforholdene, kan være sikre på, at deres oplysninger både er undtaget fra offentlighedslovens generelle regler om indsigt og fra reglen om egenaces.

Det fremgår endvidere ikke af den gældende lov, at retten til egenaces i overensstemmelse med lovbemærkningerne kun gælder for virksomheder. Forbuddet i konkurrenceloven retter sig mod virksomheder, og det er derfor primært virksomheder, der kan have en interesse i at få indsigt i oplysninger, der vel at mærke kun vedrører virksomheden som sådan. En fysisk person har derimod ikke samme interesse.

På denne baggrund foreslås det, at lovtæksten præciseres i overensstemmelse med de oprindelige lovbemærkninger, således at retten til egenaces kun gælder for virksomheder og i sager efter loven, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse efter loven.

Samtidig foreslås det præciseret i loven, at ikke alene notatpligten men også journaliseringspligten efter offentlighedsloven finder anvendelse i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse.

2.5. Begrænsning af databeskyttelsesretlige regler

2.5.1. Gældende ret

Fra den 25. maj 2018 finder Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyt-

telse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) – herefter kaldet databeskyttelsesforordningen – anvendelse. Databeskyttelsesforordningen indeholder bl.a. persondataretlige regler om oplysningspligt over for fysiske personer, når der registreres oplysninger om dem, og om fysiske personers indsigtsret heri.

Karakteristisk for sager og undersøgelser efter konkurrenceloven er, at en konkurrenceretlig vurdering forudsætter et kendskab til markedet. Derfor indeholder sagerne ikke alene oplysninger fra den eller de virksomheder, som en undersøgelse vedrører, eller en afgørelse retter sig mod, men også fra den øvrige del af markedet, herunder konkurrerende virksomheder og kunder. Sagerne og undersøgelserne vil derfor som oftest indeholde et særdeles stort antal oplysninger. Oplysninger kan fx være indsamlet ved kontrolundersøgelser, ved krav om oplysninger fra tredjemand, ved modtagelse af fusionsanmeldelser eller ved behandling af klager.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som nævnt i afsnit 2.4. finder offentlighedsloven som udgangspunkt ikke anvendelse i sager efter konkurrenceloven grundet de helt særlige forhold på konkurrencelovens område. I sager og undersøgelser efter loven kan databeskyttelsesforordningens oplysningspligt over for fysiske personer samt ret for registrerede fysiske personer til indsigt imidlertid føre til en udhuling af formålet med, at disse sager og undersøgelser netop er undtaget fra indsigt i medfør af offentlighedsloven.

For det første drejer sager og undersøgelser efter konkurrenceloven sig om virksomheders aftaler og adfærd, og formålet med, at offentlighedsloven ikke finder anvendelse på sager og undersøgelser er netop, at disse oplysninger i vidt omfang er fortrolige. Det vil derfor være skadeligt, hvis fx en medarbejder fra én virksomhed i medfør af databeskyttelsesforordningen kan få ret til oplysning om eller indsigt i, hvorvidt der er registreret oplysninger om den pågældende medarbejder i materiale indhentet fra en anden virksomhed. Herigennem kan medarbejderen og den virksomhed, som den pågældende er ansat i, få indsigt i en anden virksomheds forhold. Det kan også være skadeligt for efterforskningen og for de undersøgte virksomheder.

For det andet har fysiske personer ikke på samme måde som virksomheder en interesse i at få oplysninger om eller indsigt i oplysninger om dem selv i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

Det skyldes, at sagerne og undersøgelserne som nævnt drejer sig om virksomheder. Derfor vil Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling som udgangspunkt ikke have konsekvenser for hovedparten af de registrerede fysiske personer, der måtte være nævnt heri. Samtidig vil sagerne og undersøgelserne primært indeholde oplysninger om fysiske personers ageren i deres funktion som fx ledere eller medarbejdere i de undersøgte virksomheder. Det vil fx være

navne, e-mailadresser og arbejdsrelateret korrespondance, der er oplysninger, som de pågældende må forvente vil kunne indgå i en sag mod eller undersøgelse af en virksomhed.

For enkelte medarbejdere vil Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandling kunne have en eventuel, indirekte og afledet konsekvens. Det drejer sig om ledelsen eller en overordnet ansat, herunder direktøren, i en virksomhed, der undersøges for at have overtrådt konkurrenceloven, da Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet efter omstændighederne kan vælge at rejse sigtelse ikke alene mod virksomheden for overtrædelse af konkurrenceloven, men også mod ledelsen eller en overordnet ansat, forudsat de pågældende i deres funktion for virksomheden med forsæt eller ved grov uagtsomhed har overtrådt loven. En virksomheds ledelse eller en overordnet ansat vil imidlertid via den pågældendes funktion allerede være bekendt med sagen som følge af virksomhedens ret til partsaktindsigt og partshøring m.v. Derfor er en oplysningspligt og indsigtset efter databeskyttelsesforordningen ikke også nødvendig under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandling, der alene retter mod virksomheden og ikke indeholder en stillingtagen til en overordnet ansats eventuelle strafferetlige ansvar. Såfremt Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet måtte vælge at indlede en strafferetlig forfølgning mod en overordnet ansat, vil den pågældende endvidere være sikret ret til indsigt og forsvar m.v. i medfør af retsplejelovens regler.

Når Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved en kontrolundersøgelse indsamler en kopi af dataindholdet fra elektroniske medier hos en virksomhed, sker det for at indsamle oplysninger om virksomheden, herunder om virksomhedens medarbejders ageren i deres funktion for virksomheden. Dataindholdet fra elektroniske medier kan indeholde private, følsomme personoplysninger, og det kan derfor i praksis ikke undgås, at sådanne oplysninger også kan blive kopieret. Disse oplysninger vil imidlertid som altovervejende hovedregel ikke være relevante for konkurrencesagen og vil i så fald ikke blive udvalgt ved styrelsens efterfølgende gennemgang af det kopierede elektroniske materiale. Hertil kommer, at der gælder særlige regler for styrelsens indsamling, gennemgang og opbevaring af materiale fra en kontrolundersøgelse. Den virksomhed, der er genstand for kontrolundersøgelsen, har således krav på at overvære gennemgangen og udvælgelsen af oplysninger. Endvidere vil kopien af dataindholdet herefter blive sikret mod læsning. Endelig vil kopien af dataindholdet blive slettet, hvis de indsamlede data ikke indeholder beviser for en overtrædelse af konkurrencereglerne; hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen går videre med sagen, vil kopien af dataindholdet blive slettet, når sagen er endelig afgjort. Udover disse særlige regler er retten til aktindsigt desuden begrænset af reglerne om tavshedspligt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens undersøgelser og sagsbehandling har således ikke en sådan betydning for fysiske personer, at der er grundlag for, at oplysningsretten og indsigtset efter databeskyttelsesforordningen skal udhule

formålet med, at offentlighedsloven ikke finder anvendelse på sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

For det tredje vil det være meget ressourcekrævende at behandle anmodninger om indsigt i medfør af databeskyttelsesforordningens regler. Det skyldes, at der er meget betydelige mængder af oplysninger i en sag eller undersøgelse efter konkurrenceloven, og det vil være meget ressourcekrævende at identificere, hvilke oplysninger der måtte være ret til indsigt i. Det vil ikke være hensigtsmæssigt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal anvende ressourcer herpå, når styrelsens sager og undersøgelser ikke retter sig mod fysiske personer, og det samtidig vil være på bekostning af håndhævelsen af konkurrenceloven.

Databeskyttelsesforordningen giver mulighed for, at bestemmelserne om oplysningspligt og indsigtset kan begrænses, bl.a. når det er nødvendigt og forholdsmæssigt af hensyn til kontrol- og tilsynsfunktioner samt efterforskning og hensynet til fortrolige forretningsforhold.

På denne baggrund foreslås det, at databeskyttelsesforordningens bestemmelser om oplysningspligt og indsigtset ikke finder anvendelse i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

2.6. *Suppleanter til Konkurrencerådet*

2.6.1. *Gældende ret*

I stedet for et råd bestående af 18 medlemmer og en række suppleanter blev Konkurrencerådet i 2015 omlagt til det gældende Konkurrenceråd bestående af syv medlemmer og ingen suppleanter, jf. den gældende § 14, stk. 2.

2.6.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det har vist sig, at der kan opstå situationer, hvor Konkurrencerådet ikke er beslutningsdygtigt og dermed ikke kan træffe afgørelser i konkrete sager. Det kan fx være tilfældet, hvis mindst 4 eller flere medlemmer er inhabile i den samme sag, eller hvis flere medlemmer er længerevarende syge, uden at det medfører udpegning af nye faste medlemmer.

På denne baggrund foreslås det, at erhvervsministeren bemyndiges til at udpege suppleanter for Konkurrencerådets medlemmer for en periode på op til 4 år med mulighed for genudpegning. Det foreslås samtidig, at suppleanterne alene skal deltage i behandlingen og afgørelsen af en sag eller ved godkendelse af en analyse, hvis et fast medlem er forhindret i at deltage i behandlingen heraf på grund af inhabilitet, længerevarende sygdom eller lignende. Suppleanterne vil således ikke løbende blive inddraget i Konkurrencerådets øvrige arbejde eller behandling af andre sager.

2.7. *Partsaktindsigt i korrespondance med Kommissionen m.v.*

2.7.1. *Gældende ret*

Efter den gældende § 15 a, stk. 1, omfatter retten til partsaktindsigt efter forvaltningsloven kun de oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, som optræder i korrespondance og dokumenter, der udveksles mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller indbyrdes mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder.

Bestemmelsen blev indført som led i det tætte samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder om anvendelsen af artikel 101 og 102 i EUF-traktaten, som blev etableret med gennemførelsesforordningen. Det fremgår således af bemærkningerne til § 15 a, stk. 1, i konkurrenceloven:

”Med bestemmelsen foreslås det derfor i overensstemmelse med gennemførelsesforordningens artikel 27 og artikel 28, at de danske konkurrencemyndigheder fra partsaktindsigten efter forvaltningsloven kan undtage Kommissionens og de nationale konkurrencemyndigheders fortrolige oplysninger og interne dokumenter samt korrespondance eller anden informationsudveksling mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaters konkurrencemyndigheder indbyrdes, herunder dokumenter, som er udarbejdet i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 11 og 14.” (Folketingstidende 2004-05, 1. samling, tillæg A, s. 1651).

2.7.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Gennemførelsesforordningen angår kun Kommissionens og medlemsstaternes samarbejde i forbindelse med behandlingen af sager efter artikel 101 og 102 i EUF-traktaten.

Et tilsvarende samarbejde er imidlertid forudsat – og nødvendigt – i forbindelse med Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser – herefter kaldet fusionskontrolforordningen – og Kommissionens forordning (EF) nr. 802/2004 af 7. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser – herefter kaldet fusionsgennemførelsesforordningen.

Efter fusionskontrolforordningen er der bl.a. mulighed for, at Kommissionen kan henvise behandlingen af en fusion til en medlemsstats konkurrencemyndighed, og en medlemsstats konkurrencemyndighed kan også henvise behandlingen af en fusion til Kommissionen. Lige som efter gennemførelsesforordningen er der efter fusionskontrolforordningen behov for, at der mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og indbyrdes mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan finde en fri meningsudveksling sted om fx strategiske overvejelser, og at der kan være fortrolighed mellem myndighederne om fx vurderinger af økonomiske og juridiske forhold.

Fusionskontrolforordningens artikel 17, stk. 2, indeholder en bestemmelse om tavshedspligt, der svarer til gennemførelsesforordningens artikel 27 om tavshedspligt:

”Kommissionen og medlemsstaternes kompetente myndigheder, deres embedsmænd og øvrige ansatte og andre personer, der arbejder under tilsyn af disse myndigheder, samt embedsmænd og ansatte i andre af medlemsstaternes myndigheder må ikke videregive oplysninger om forhold, som de i medfør af denne forordning får kendskab til, og som ifølge deres natur er undergivet tavshedspligt, [...]”.

Endvidere indeholder fusionsgennemførelsesforordningens artikel 17, stk. 3, en bestemmelse om begrænsning af retten til aktindsigt, der svarer til gennemførelsesforordningens artikel 28:

”Retten til aktindsigt omfatter ikke fortrolige oplysninger eller Kommissionens eller medlemsstaternes kompetente myndigheders interne arbejdsdokumenter. Retten til aktindsigt omfatter heller ikke korrespondance mellem Kommissionen og medlemsstaternes kompetente myndigheder, mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder indbyrdes eller mellem Kommissionen og andre konkurrencemyndigheder.”

På denne baggrund foreslås det med den nye affattelse af § 15 a, stk. 1, at den gældende begrænsning af partsaktindsigten efter forvaltningsloven også skal gælde for sager efter fusionskontrolforordningen, for så vidt angår korrespondance og udvekslingen af dokumenter mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes. Hvis denne korrespondance m.v. indeholder oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, vil der som efter den gældende lov være adgang til partsaktindsigt heri.

2.8. *Samarbejde med andre nordiske konkurrencemyndigheder*

2.8.1. *Gældende ret*

Efter den gældende § 17, stk. 2, kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen indhente og udveksle oplysninger med henblik på anvendelsen af relevante bestemmelser i EUF-traktaten og EØS-aftalen for at bistå Kommissionen eller andre konkurrencemyndigheder i EU eller i EØS-området. Derudover kan styrelsen efter den gældende § 18, stk. 9, foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til Kommissionen og andre konkurrencemyndigheder i Den Europæiske Union med henblik på disse myndigheders anvendelse af EUF-traktatens artikel 101 og 102.

2.8.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Den gældende lov giver ikke mulighed for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan indhente oplysninger efter de andre nordiske landes nationale konkurrenceregler. Den gældende lov giver heller ikke mulighed for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser

for konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler eller – for Norge og Islands vedkommende – relevante bestemmelser i EØS-aftalen.

Det følger af den gældende nordiske samarbejdsaftale på konkurrenceområdet fra 2001, at der kan ske udveksling af fortrolige oplysninger mellem Danmark, Island, Norge og Sverige med henblik på effektiv håndhævelse af landenes nationale konkurrencelovgivning. Der har imidlertid vist sig et behov for at udvide samarbejdsaftalen, så den giver de nordiske konkurrencemyndigheder samme muligheder for at bistå hinanden, som de nationale konkurrencemyndigheder inden for EU har, og for, at de nordiske konkurrencemyndigheder kan bistå hinanden med at indhente oplysninger i fusionssager. Endvidere ønsker Finland, Færøerne og Grønland at tilslutte sig den nye aftale. De nordiske lande har derfor forhandlet en ny samarbejdsaftale på konkurrenceområdet.

Det foreslås derfor for det første, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får hjemmel til at indhente oplysninger til brug for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler. For det andet foreslås det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får hjemmel til at foretage kontrolundersøgelser for konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne til brug for disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler eller relevante bestemmelser i EØS-aftalen. Aftalen vil i øvrigt gøre det muligt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan anmode konkurrencemyndigheden i et af de andre nordiske lande om at indhente oplysninger, herunder foretage kontrolundersøgelser, til brug for styrelsens anvendelse af konkurrenceloven.

Samarbejdsaftalen er underskrevet i september 2017 og er vedhæftet lovforslaget som bilag 2 med henblik på Folketingets ratifikationssamtykke, således at Danmark kan tiltræde aftalen.

2.9. Global koncernomsætning

2.9.1. Gældende ret

Efter den gældende § 23, stk. 5, 2. pkt., skal der ved udmåling af bøder til juridiske personer tages hensyn til den juridiske persons omsætning. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at bøden for den samme type overtrædelse virker økonomisk ensartet for små og store virksomheder.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at der ”ved fastlæggelsen af en virksomheds omsætning som noget nyt skal tages udgangspunkt i de regler, der gælder for beregningen af omsætningen i den gældende § 12, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 808 af 14. august 2009. I konsekvens heraf er det koncernomsætningen, der skal tages hensyn til, og ikke kun

omsætningen i den virksomhed, der har begået overtrædelsen. Det er endvidere, og som efter de gældende retningslinjer, som udgangspunkt virksomhedens omsætning fra samtlige de varer og tjenesteydelser, som virksomheden producerer eller distribuerer, der skal tages hensyn til” (Folketingstidende 2012-13, A, L 41 som fremsat, side 24).

2.9.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Da det således efter lovbemærkningerne er en virksomheds koncernomsætning, og da det er omsætningen fra samtlige de varer, som virksomheden producerer eller distribuerer, dvs. den globale koncernomsætning, der skal tages hensyn til, foreslås det, at dette udtrykkeligt anføres i selve lovtæksten. Som et af elementerne i bødeudmålingen vil den danske koncernomsætning efter en konkret vurdering dog også kunne indgå. Det vil også være den globale koncernomsætning, som der skal tages hensyn til ved beregningen af den maksimale bøde, som kan pålægges en virksomhed.

2.10. Fritagelse for eller nedsættelse af konfiskationskrav

2.10.1. Gældende ret

Efter den gældende § 23 a, stk. 1 og stk. 3, kan en virksomhed eller en fysisk person, der har indgået en kartelaftale, efter ansøgning til myndighederne opnå straflempe – enten i form af tiltalefrafald eller nedsættelse af den bøde, som den pågældende ellers ville være blevet pålagt for sin deltagelse i kartellet.

Hvis det er muligt at estimere en opnået eller tilsigtet gevinst ved en overtrædelse af loven, skal det efter den gældende lov være muligt at konfiskere denne gevinst efter reglerne i straffelovens 9. kapitel eller at lade den indgå ved fastsættelsen af bødens størrelse, jf. straffelovens § 51, stk. 3. I det omfang en bøde for en overtrædelse af konkurrenceloven tager højde for den skønnede opnåede eller tilsigtede gevinst, nedlægges der ikke tillige påstand om konfiskation i medfør af straffelovens § 75.

2.10.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For så vidt angår tiltalefrafald efter straflempe-reglerne omfatter det efter gældende praksis også fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation af en skønnet opnået eller tilsigtet gevinst ved overtrædelsen.

Det foreslås, at loven ændres i overensstemmelse med denne praksis således, at et tiltalefrafald og strafnedsættelse også omfatter fritagelse for eller nedsættelse af et eventuelt særskilt krav om konfiskation.

2.11. Foreløbig ansøgning om straflempe

2.11.1. Gældende ret

Med indførelsen af straflempe-reglerne i 2007 blev det muligt at opnå straflempe for overtrædelse af konkurrenceloven under nærmere anførte betingelser, jf. den gældende

§ 23 a. Det følger af den gældende § 23 a, stk. 3, at såfremt ansøgeren ikke opfylder betingelserne for at opnå tiltalefratagelse, betragtes ansøgningen som en ansøgning om strafnedsættelse. Strafnedsættelse og graden heraf kan opnås i overensstemmelse med den gældende § 23 a, stk. 4-5. Det er derfor afgørende for ansøgerne, hvilken plads de får i rækken af ansøgere, idet graden af straflempe afhænger af, hvilket nummer den pågældende har opnået i rækken af ansøgere.

Efter de gældende regler om straflempe for den, der har deltaget i et kartel, er det bl.a. et krav, at en ansøger ved indgivelsen af ansøgningen samtidig indgiver dokumentation for oplysningerne om kartellet.

2.11.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Praksis har vist, at det kan være vanskeligt for en virksomhed eller en person på én og samme tid med ansøgningen om straflempe at skulle indgive fuldstændig dokumentation for et kartel. I OECD's undersøgelse i 2015 af den danske konkurrencelovgivning ("Competition Law and Policy in Denmark, A Peer Review") er det således også anbefalet, at der indføres mulighed for at indgive en foreløbig ansøgning om straflempe. Ifølge OECD vil det gøre straflempe-reglerne i konkurrenceloven mere effektive og øge incitamentet til at søge om straflempe.

Det foreslås derfor, at der indføres en mulighed for at indgive en foreløbig ansøgning om straflempe. Formålet med forslaget er, at en ansøger ved en indgivelse af en foreløbig ansøgning kan tildeles tid til efterfølgende at samle alt relevant materiale til myndigheden men stadig bevare den plads i rækkefølgen af ansøgere, som tidspunktet for indgivelsen af den foreløbige ansøgning berettiger til. Ansøger kan derved opnå den tidsmæssige fordel, der ligger i at kunne søge om straflempe, selvom ikke alle nødvendige oplysninger kan indleveres på ansøgningstidspunktet. Det foreslås i den forbindelse, at den foreløbige ansøgning skal færdiggøres inden for en af myndighederne nærmere fastsat frist.

Med forslaget kommer straflempe-reglerne i højere grad på niveau med de straflempe-regler, der er udarbejdet i det fælleseuropæiske konkurrencenetværk "European Competition Network" (ECN) samt de nationale regler i stort set alle andre EU-lande, hvor der allerede er indført mulighed for indgivelse af foreløbige ansøgninger.

Efter Kommissionens meddelelse om bødefritagelse eller bødenedsættelse i kartelsager (EU-Tidende 2006, nr. C 298, side 17) er det kun muligt for den første ansøger at indgive en foreløbig ansøgning om straflempe. Som konsekvens heraf får ansøgeren endvidere at vide, at den pågældende er den første ansøger.

Af de forklarende noter til straflempe-reglerne udarbejdet i ECN fremgår det, at det er op til de nationale konkurrencemyndigheder, om de kun vil lade det være muligt for den første ansøger at angive en foreløbig ansøgning, eller om alle ansøgere skal have mulighed herfor.

Hvis der kun accepteres en foreløbig ansøgning fra den første ansøger, kan det indebære, at efterfølgende ansøgere kan regne ud, at de ikke er den første ansøger, når deres foreløbige ansøgning afvises. Det kan indebære, at de efterfølgende afstår fra overhovedet at indgive en ansøgning om straflempe. På denne baggrund foreslås det, at adgangen til at indgive en foreløbig ansøgning skal gælde for alle ansøgere og ikke kun den første.

Hvis der indgives en ansøgning om straflempe med fuldstændig dokumentation for et kartel, får den pågældende efter de gældende regler ikke ved den kompetente myndigheds kvittering for modtagelsen af ansøgningen oplysning om ansøgerens placering i rækken af ansøgere. Det skyldes, at det "ville kunne lede til spekulation i, hvilket materiale, det vil være tilstrækkeligt at indlevere" for at opfylde betingelserne for at kunne blive betraget som den første, den anden, den tredje osv. ansøger. "I værste fald kan det føre til koordination af de informationer, der indleveres" (Folketings Tidende 2006-07, tillæg A, s. 4948, v. sp.). En forpligtelse for den kompetente myndighed til at skulle oplyse den, der ansøger om straflempe på baggrund af en foreløbig ansøgning, om den pågældendes nummer, ville ligeledes kunne mindske effektiviteten af straflempe-reglerne. Hvis det således er kendt, at plads nr. 1 og 2 allerede er besat, kan det mindske interessen for andre til at indgive en foreløbig ansøgning.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Det foreslås, at databeskyttelsesforordningens bestemmelser om oplysningspligt og indsigtret ikke finder anvendelse i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. juni til den 10. august 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Amagerforbrænding, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Asfaltindustrien, Bryggeriforeningen, Bygherreforeningen, Børsmæglerforeningen, CO-Industri, Coop Danmark, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Eksportråd, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Nationalbank, Dansk Affaldsforening, Dansk Annoncørforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Skovforening, Dansk

Taxi Råd, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Busvognmænd, Danske Forlag, Danske Malermestre, Danske Medier, Danske Rederier, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Finans Danmark, Forbrugerrådet TÆNK, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Forsikring & Pension, FSR Danske Revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen, ITD, KL, Kooperationen, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Lederne, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Offentligt Ansattes Organisationer, Realkreditforeningen, Realkreditrådet og Teknik.

9. Sammenfattende skema

	Positive Konsekvenser/ mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative Konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det foreslås, at databeskyttelsesforordningens bestemmelser om oplysningspligt og indsigtret ikke finder anvendelse i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den gældende § 7, stk. 1, indeholder en række undtagelser til forbuddet i § 6, stk. 1, mod konkurrencebegrænsende aftaler, vedtagelser og samordnet praksis. Konkurrencebegrænsende aftaler m.v. er således undtaget fra forbuddets anvendelsesområde, hvis de deltagende virksomheder enten har en samlet årlig omsætning på under 1 mia. kr. og en samlet markedsandel for den pågældende vare eller tjenesteydelse på under 10 pct., eller de deltagende virksomheder har en samlet årlig omsætning på under 150 mio. kr. Der er tale om bagatelgrænser, som angiver, hvornår konkurrencebegrænsende aftaler som følge af deltagerens omsætning eller markedsandel har ringe betydning i konkurrencemæssig henseende.

Tilsvarende betragtninger er baggrunden for Kommissionens bagatelmeddelelse. I denne meddelelse har Kommissionen ved hjælp af markedsandelstærskler angivet, hvornår konkurrencebegrænsende aftaler, som kan have til følge at begrænse konkurrencen, ikke mærkbart begrænser konkurrencen. Hvis de deltagende virksomheders samlede markedsandel ikke overstiger 10 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen, og aftalen er indgået mellem virksomheder, der er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem konkurrenter), anses konkurrencen ikke for mærkbart begrænset. Hvis de enkelte deltagende virksomheders markedsandele ikke overstiger 15 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen, og aftalen er indgået mellem virksomheder, der ikke er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem ikke-konkurrenter), anses konkurrencen ikke for mærkbart begrænset.

På linje hermed foreslås det, at den danske undtagelse til forbuddet i § 6, stk. 1, alene baserer sig på markedsandelstærskler, og at tærsklernes størrelse afhænger af, om aftalen er indgået mellem konkurrenter eller ej. I forslaget til § 7, stk. 1, nr. 1, foreslås det derfor, at forbuddet i § 6, stk. 1, ikke skal gælde for en aftale m.v., når de deltagende virksomheder har en samlet markedsandel for den pågældende vare eller tjenesteydelse, der ikke overstiger 10 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen, når aftalen er indgået mellem virksomheder, som er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder. Med udtrykket "m.v." menes – ud over en aftale mellem virksomheder – en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og en samordnet praksis mellem virksomheder.

Videre foreslås det i forslaget til § 7, stk. 1, nr. 2, at forbuddet i § 6, stk. 1, ikke skal gælde for en konkurrencebegrænsende aftale m.v. indgået mellem virksomheder, der ikke er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder. Det kan fx være en aftale mellem en leverandør og en forhandler. I dette tilfælde må hverken leverandørens eller forhandlerens markedsandel overstige 15 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen.

Kommissionen har i en meddelelse offentliggjort i EU-Tidende 2011, nr. C 11, side 1, givet retningslinjer for anvendelsen af artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på horisontale aftaler – herefter Kommissionens horisontale retningslinjer. Ifølge pkt. 10 i disse retningslinjer anses to virksomheder for faktiske konkurrenter, hvis de opererer på det samme relevante marked. Det fremgår videre heraf, at en virksomhed anses for en potentiel konkurrent til en anden virksomhed, hvis det uden aftalen er sandsynligt, at førstnævnte virksomhed, i tilfælde af en beskeden, men varig stigning i de relative priser, inden for en kort periode vil foretage de nødvendige supplerende investeringer eller afholde andre nødvendige omstillingsomkostninger for at komme ind på det relevante marked, hvor sidstnævnte virksomhed opererer. Vurderingen skal basere sig på realistiske forhold, og det er ikke tilstrækkeligt, at der blot foreligger en teoretisk mulighed for, at virksomheden kommer ind på markedet.

Den foreslåede ændring vil betyde, at der fremover alene vil gælde markedsandelstærskler for, hvorvidt undtagelsen i § 7, stk. 1, finder anvendelse. Dette betyder, at for aftaler mellem ikke-konkurrenter vil markedsandelen fremover være 15 pct. mod 10 pct. i dag.

I tilfælde, hvor det er vanskeligt at klassificere en aftale som værende enten en aftale mellem konkurrenter eller en aftale mellem ikke-konkurrenter, gælder der efter Kommissionens bagatelmeddelelse tærskelværdien på 10 pct., som er den grænse, der gælder for aftaler indgået mellem konkurrenter.

I lighed med Kommissionens bagatelmeddelelse foreslås det derfor med forslaget til § 7, stk. 2, at tærskelværdien på 10 pct. efter § 7, stk. 1, nr. 1, skal gælde i tilfælde, hvor en aftale m.v. vanskeligt kan klassificeres som værende enten en aftale mellem konkurrenter eller en aftale mellem ikke-konkurrenter.

Den foreslåede nye affattelse af § 7, stk. 1 og 2, tager sigte på at etablere den samme retstilstand som efter Kommissionens bagatelmeddelelse. Fortolkningen og anvendelsen af § 7, stk. 1 og 2, skal derfor følge den til enhver tid gældende fortolkning, som EU-Domstolen anlægger i forhold til Kommissionens bagatelmeddelelse.

Efter den gældende § 7, stk. 2, gælder undtagelserne fra forbuddet i den gældende § 6, stk. 1, mod konkurrencebegrænsende aftaler ikke i tilfælde, hvor virksomheder eller en sammenslutning af virksomheder aftaler, samordner eller vedtager 1) priser, avancer m.v. for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser, 2) begrænsninger af produktion eller salg, 3) opdeling af markeder eller kunder eller 4) forudgående regulering af bud, fastsættelse af betingelser for åbning af bud, udskydelse af bud, forudgående anmeldelse af bud eller anden form for samarbejde inden tilbudsgivningen. Aftaler, der omfatter en eller flere af ovennævnte begrænsninger, er således ikke undtaget § 6, stk. 1, selv om de deltagende virksomheder opfylder kriterierne i den gældende § 7, stk. 1.

Kommissionens bagatelmeddelelse opererer ikke med bestemte typer af konkurrencebegrænsninger, men angiver i stedet, at den ikke omfatter aftaler, der har til formål at begrænse konkurrencen. Dette er begrundet i, at Den Europæiske Unions Domstol i sag C-226/11, Expedia, har præciseret, at en aftale, som har til formål at begrænse konkurrencen, efter sin art og uanset aftalens faktiske følger udgør en mærkbar begrænsning af konkurrencen. Som følge heraf er alle aftaler m.v., der har til formål at begrænse konkurrencen, omfattet af forbuddet i artikel 101, stk. 1, i EUF-traktaten. De aftaler m.v., der vil kunne omfattes af bagatelmeddelelsen, er således kun de aftaler, der ikke har til formål at begrænse konkurrencen.

På linje hermed foreslås det med forslaget til § 7, stk. 3, at undtagelsen i § 7, stk. 1, ikke gælder, hvis aftalen, vedtagelsen eller den samordnede praksis har til formål at begrænse konkurrencen.

For at vurdere, om en aftale m.v. kan anses for at have til formål at begrænse konkurrencen, skal der tages hensyn til aftalens indhold, de målsætninger, der søges gennemført med aftalen, og den økonomiske og retlige sammenhæng, aftalen indgår i. For at anse et forhold for i sig selv at have en konkurrencebegrænsning som formål, skal der ifølge fast praksis fra Konkurrenceankenævnet "være fornøden sikkerhed for, at tiltaget efter sin karakter i den givne markedsmæssige sammenhæng objektivt bedømt rummer et sådant potentiale af konkurrenceskadelige virkninger, at det ikke er fornødent at påvise faktisk indtrådte skadevirkninger" – se fx Konkurrenceankenævnets kendelse af 21. oktober 2014 i sag nr. KL-2-2014, Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark mod Konkurrencerådet. Aftalen m.v. skal således ifølge sin natur være egnet til at skade konkurrencen.

Den foreslåede ændring vil betyde, at det nu fremgår klart, at aftaler m.v., der efter en konkret vurdering har til formål at begrænse konkurrencen, ikke vil være omfattet af undtagelsesbestemmelsen, selv om de deltagende virksomheders markedsandel ikke overstiger de foreslåede bagatelgrænser i § 7, stk. 1. Omvendt vil det være klart, at fx konsortieaftaler der tidligere ikke ville være omfattet af undtagelsesbestemmelsen, fordi der var tale om en af de begrænsninger, der fremgår af den gældende § 7, stk. 2, fremover vil være undtaget, hvis de efter en konkret vurdering ikke anses for at have til formål at begrænse konkurrencen. Aftaler m.v., herunder konsortieaftaler, der ikke har til formål at begrænse konkurrencen, vil herefter være undtaget forbuddet i konkurrencecelovens § 6, stk. 1, hvis de opfylder bagatelgrænserne i § 7, stk. 1, selv om de har til følge at begrænse konkurrencen.

Hvis en aftale har til formål at begrænse konkurrencen, er der fast praksis for, at det ikke er nødvendigt at bevise dens virkninger for at fastlægge, at den er ulovlig efter § 6. Hvis en aftale ikke har til formål at begrænse konkurrencen, skal det – for at fastlægge, om den er ulovlig efter § 6 – undersøges, om den har mærkbare konkurrencebegrænsende virkninger af såvel faktisk som potentiel art ("til følge-vurdering").

Efter hidtidig praksis er der en række begrænsninger, der generelt anses for at have til formål at begrænse konkurren-

cen. Det gælder bl.a. for prisaftaler, tilbudskoordinerings samt markeds- og kundedelingsaftaler.

Hvordan en aftale vil skulle vurderes, vil afhænge af en konkret vurdering af den pågældende aftale. Konsortieaftaler, hvor der afgives et fælles bud med en fælles pris, vil derfor ikke altid have til formål at begrænse konkurrencen.

Generelt vil en horisontal aftale, dvs. en aftale indgået mellem virksomheder på samme produktions- eller omsætningsstrin, der indebærer prisfastsættelse, have et konkurrencebegrænsende formål. I forlængelse heraf vil konsortieaftaler, der kun omfatter fælles afsætning, sandsynligvis have et konkurrencebegrænsende formål. Dette vil derimod ikke nødvendigvis være tilfældet, hvis tyngdepunktet i aftalen er et andet. Hvis der er tale om et produktions samarbejde, og det er den fælles produktion – og ikke fx den fælles afsætning eller distribution – der er tyngdepunktet for samarbejdet, vil der oftest skulle foretages en til følge-vurdering. Selv om en sådan aftale fx også omfatter fælles distribution af de produkter, som er fremstillet i fællesskab eller indeholder en bestemmelse om fælles fastsættelse af salgspriserne for disse produkter, vil aftalen normalt skulle vurderes i forhold til dens virkninger, dvs. en til følge-vurdering. Det forudsætter dog, at denne begrænsning er nødvendig for den fælles produktion, dvs. at parterne ellers slet ikke ville have incitament til at indgå produktionsaftalen.

Det foreslås i § 7, stk. 4, at forbuddet i § 6, stk. 1, uanset bagatelgrænserne i § 7, stk. 1, finder anvendelse på en konkurrencebegrænsende aftale m.v., hvis denne aftale sammen med lignende aftaler begrænser konkurrencen. Der er tale om en videreførelse af den gældende § 7, stk. 3 (Folketings-tidende 1999-2000, tillæg A, s. 6811). Bestemmelsen tager sigte på at hindre en mulighed for at omgå forbudsbestemmelsen i § 6, stk. 1, via bagatelgrænserne i forslaget til § 7, stk. 1, ligesom forbuddet skal finde anvendelse på lignende aftaler, som tilsammen har skadelige virkninger for konkurrencen. Dette er ensbetydende med, at hvis der sker en begrænsning af konkurrencen som følge af den samlede virkning af lignende aftaler, skal den enkelte aftale m.v. ikke kunne nyde godt af bagatelgrænserne i forslaget til § 7, stk. 1, når denne aftale m.v. netop bidrager til konkurrencebegrænsningen.

Ved "lignende aftaler" skal der ikke forstås fuldstændigt identiske aftaler. Det er ifølge Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens praksis tilstrækkeligt, at der kan påvises et net af aftaler med en sammenlignelig konkurrencebegrænsende virkning.

Bestemmelsen skal forstås i overensstemmelse med pkt. 10 i Kommissionens bagatelmeddelelse. Det indebærer, at markedsandelstærsklerne i forslaget til § 7, stk. 1 og 2, sænkes til 5 pct. for såvel aftaler mellem konkurrenter som for aftaler mellem ikke-konkurrenter, når konkurrencen på et relevant marked er begrænset af den samlede virkning af aftaler om salg af varer eller tjenesteydelser indgået mellem forskellige leverandører eller distributører (kumulativ markedsafskærmning som følge af parallelle netværk af aftaler med lignende virkninger på markedet). Som efter Kommissionens bagatelmeddelelse kan individuelle leverandører eller

distributører med en markedsandel, der ikke overstiger 5 pct., dog i almindelighed ikke antages at bidrage væsentligt til en kumulativ afskærmende virkning. En kumulativ afskærmende virkning vil endvidere være usandsynlig, såfremt mindre end 30 pct. af det relevante marked er dækket af parallelle (netværk af) aftaler med lignende virkninger.

Det foreslås i § 7, stk. 5, 1. pkt., at konkurrencebegrænsende aftaler indgået af virksomheder, hvis samlede markedsandele har ligget under de grænser, der foreslås efter § 7, stk. 1, ikke bliver omfattet af forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler, blot fordi markedsandelene i to på hinanden følgende kalenderår i mindre omfang overskrides. På linje med Kommissionens bagatelmeddelelse vil overskridelser af markedsandelene på 10 pct., hhv. 15 pct., med to procentpoint i to på hinanden følgende kalenderår således indebære, at bagatelreglerne fortsat kan finde anvendelse.

Det foreslås med § 7, stk. 6, at bemyndige erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regler om beregningen af den omsætning eller andre forhold, der indgår i beregningen af de markedsandele, som bl.a. fremgår af den foreslåede § 7, stk. 1, herunder om mindre overskridelser heraf. Ved fastsættelsen af de nærmere regler kan det som efter den gældende § 7, stk. 5, om tilladte mindre overskridelser præciseres, at bestemmelsen ikke kan anvendes til at omgå markedsandelsgrænserne fx ved, at store virksomheder overtager mindre virksomheder, der har indgået konkurrencebegrænsende aftaler (Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 3662, v. sp.).

Forinden udstedelsen af de nærmere regler skal erhvervsministeren indhente en udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, hvilket i praksis vil sige Konkurrencerådet, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 980 af 27. august 2015 om forretningsorden for Konkurrencerådet.

Til nr. 2

Den gældende § 12 d, stk. 1, 2. pkt., indeholder efter sin ordlyd hjemmel til, at behandlingen af en anmeldt fusion kan forlænges fra 25 hverdage til 35 hverdage, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder ”foreslår” tilsagn, herunder reviderede tilsagn (inden for fristen på de 25 hverdage).

Der har i praksis vist sig en vis usikkerhed om fortolkningen af formuleringen ”foreslår tilsagn”. I bemærkningerne til bestemmelsen anvendes formuleringen ”afgivet” (Folketingstidende 2014-15, A, L 18 som fremsat, side 6).

Formuleringen ”foreslår” tilsagn kan ud fra en ordlydsfortolkning give anledning til den opfattelse, at også forslag til tilsagn eller endnu mindre forpligtende tilkendegivelser fra de deltagende virksomheder kan give anledning til en forlængelse af fristen.

For at undgå fortolkningstvivel foreslås det derfor, at formuleringen af § 12 d, stk. 1, 2. pkt., ændres, således at fristforlængelse kun kan ske, hvis de deltagende virksomheder ”afgiver” tilsagn. Med denne formulering understreges det, at der skal være tale om tilsagn, som forpligter de deltagende virksomheder og ikke blot forslag. De afgivne tilsagn

skal således enten være underskrevet af den tegningsberettigede personkreds for den virksomhed, der har afgivet tilsagnet, eller virksomheden skal på anden måde kunne dokumentere, at der foreligger et tilsagn, som forpligter virksomheden. Der kan derfor ikke stilles krav om, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen tager stilling til udkast, der ikke binder virksomheden. Dette svarer til Kommissions regler, hvorefter et afgivet tilsagn i relation til fusionskontrolforordningen skal være underskrevet af en behørigt befuldmægtiget person, jf. pkt. 91, litra b, i Kommissionens meddelelse om løsningsforslag, der kan accepteres i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 og Kommissionens forordning (EF) nr. 802/2004 (EU-Tidende 2008, nr. C 267, side 1).

Til nr. 3

Efter den gældende § 12 d, stk. 3, er der mulighed for, at fristen i § 12 d, stk. 2, kan forlænges med op til 20 hverdage, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder foreslår tilsagn, herunder reviderede tilsagn. Fristen forlænges kun, hvis der på tidspunktet for afgivelsen af tilsagnene er mindre end 20 hverdage tilbage til, at der skulle være truffet en afgørelse, og således, at der er samlet 20 hverdage til vurderingen af fusionen i lyset af de afgivne tilsagn. Bestemmelsen kan give anledning til tvivl om, hvilken fristforlængelse der konkret kan blive tale om.

Den foreslåede nye affattelse af § 12 d, stk. 3, indebærer, at fristen forlænges med 20 hverdage – og ikke ”op til 20 hverdage” som efter den gældende bestemmelse, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder afgiver tilsagn, herunder reviderede tilsagn. Den omstændighed, at fristen sættes til 20 hverdage hindrer dog ikke, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan tage stilling til de afgivne tilsagn hurtigere; dvs. uden anvendelse af samtlige 20 hverdage.

Med forslaget klargøres det endvidere, hvornår der kan ske en forlængelse med 20 hverdage. Hvis der afgives tilsagn på et tidspunkt i sagsforløbet, hvor der er forløbet 70 hverdage eller derover fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse af fusionen, jf. den gældende § 12 d, stk. 2, kan der ske en forlængelse af fristen på de 90 hverdage med 20 hverdage. Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fx træffer beslutning om at indlede en særskilt undersøgelse af en fusion (dag 0), og et nyt eller revideret tilsagn er kommet frem til styrelsen dag 75 inden kl. 24.00, vil fristen i den gældende § 12 d, stk. 2, i medfør af forslaget blive forlænget med 20 hverdage, dvs. fra 90 til 110 hverdage efter beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse af fusionen.

Forlængelse efter den foreslåede bestemmelse – og efter den gældende § 12 d, stk. 4 – kan kun ske én gang efter hver bestemmelse. Fristforlængelser efter de to bestemmelser kan endvidere ske hver for sig eller samlet og i vilkårlig rækkefølge; i tilfælde af, at begge fristforlængelser anvendes, er det ensbetydende med, at der skal være truffet beslutning om godkendelse af eller forbud mod en anmeldt fusion se-

nest 130 hverdage efter, at der er indledt en særskilt undersøgelse af fusionen, jf. dog forslaget til nyt stk. 9.

Der skal efter forslaget være tale om, at en eller flere af de deltagende virksomheder ”afgiver tilsagn”, dvs. tilsagn, som forpligter de deltagende virksomheder og ikke blot forslag, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 4

Tilsagn fra de deltagende virksomheder i en fusion kan være afgørende for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering af, om en anmeldt fusion kan godkendes med tilknyttede påbud eller vilkår, der afspejler de afgivne tilsagn. Det fremgår imidlertid ikke efter den gældende § 12 d, hvor sent i forløbet de deltagende virksomheder kan afgive tilsagn.

Der foreslås derfor indsat et nyt *stk. 5* i § 12 d, der i *1. pkt.* tydeliggør, at tilsagn skal være kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen senest 90 hverdage fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse af fusionen. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det ikke er muligt at afgive nye eller reviderede tilsagn efter udløbet af fristen på 90 hverdage, selvom fristen konkret er blevet forlænget efter jf. § 12 d, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, eller efter den gældende § 12 d, stk. 4, og dermed først udløber eksempelvis 110 eller 130 hverdage efter beslutningen om at indlede den særskilte undersøgelse af den anmeldte fusion.

Der kan dog forekomme særlige tilfælde, hvor de deltagende virksomheder efter udløbet af en forlænget frist på 90 hverdage ønsker at foretage ændringer i allerede afgivne tilsagn. I et sådant tilfælde kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter *2. pkt.* vælge – trods overskridelse af fristen – når styrelsen konkret finder det muligt og hensigtsmæssigt at acceptere at inddrage mindre justeringer i vurderingen af fusionens virkninger. Det kan fx være hensigtsmæssigt, når en markedstest har peget på problemer ved de eksisterende tilsagn, som parterne ønsker at ændre, og dette både i form og indhold kan indgå i vurderingen uden nævneværdigt merforbrug af ressourcer fra styrelsens side.

I overensstemmelse med den gældende § 15 b, stk. 3, skal tilsagn, der sendes via digital kommunikation eller via anden kommunikationsform, anses for at være kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, når meddelelsen er tilgængelig for styrelsen, dvs. når styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, hvor meddelelsen er tilgængelig (Folketingstidende 2012-13, A, L 16 som fremsat, side 125); det betyder, at det er døgnnet, der er skæringspunktet.

Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fx træffer beslutning om at indlede en særskilt undersøgelse af en fusion (dag 0), og et nyt eller revideret tilsagn er kommet frem til styrelsen i løbet af dag 87 inden kl. 24.00, vil styrelsen skulle vurdere tilsagnet. Hvis et nyt eller revideret tilsagn deri-

mod først er kommet frem til styrelsen efter kl. 24.00 på den 90. hverdag, dvs. i løbet af dag 91, vil tilsagnet ikke være kommet frem inden for fristen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, hvilket indebærer, at det i givet fald først kan komme på tale, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer tilsagn, og at fristen forlænges, når de deltagende virksomheder har afgivet forpligtende tilsagn og ikke blot forslag til tilsagn.

Forslaget er inspireret af de regler, der gælder for Kommissionens behandling af anmeldte fusioner. Kommissionen er således ikke pålagt nogen pligt til at behandle tilsagn efter udløbet af de frister, der gælder for Kommissionens sagsbehandling.

Til nr. 5

Der er til dels tale om en lovteknisk konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 6, hvorefter der foreslås indsat et nyt stk. 9 i § 12 d. Med den foreslåede nye bestemmelse i § 12 d, stk. 9, foreslås det, at fristerne i stk. 1-5 ekstraordinært afbrydes, hvis de deltagende virksomheder undlader inden en fastsat frist at efterkomme Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens krav om oplysninger efter den gældende § 17.

Herudover tilføjes det, at der ved en automatisk godkendelse efter § 12 d, stk. 5, der bliver stk. 6, af en anmeldt fusion på grund af, at der ikke er truffet afgørelse inden for fristerne i stk. 1-5, skal tages hensyn til, at fristerne kan have været afbrudt efter reglerne i stk. 7-9.

Fristerne kan i medfør af den gældende § 12 d, stk. 6-7, der bliver stk. 7-8, afbrydes ved klage til Konkurrenceankenævnet over sagsbehandlingen eller over, at der skal indgives en almindelig anmeldelse.

Til nr. 6

Med ændringen af konkurrenceloven i 2010 blev de gældende frister i § 12 d, stk. 1-4, indsat i loven. Den dagældende mulighed for en ekstraordinær fristafbrydelse med henblik på at indhente yderligere oplysninger skønnedes ikke længere nødvendig og blev ikke foreslået videreført (Folketingstidende 2009-10, A, L 109 som fremsat, side 18).

Det følger af den gældende § 12 d, stk. 5, der foreslås ændret til stk. 6, at en anmeldt fusion betragtes som automatisk godkendt, hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke har truffet afgørelse i sagen inden for de frister, der følger af lovens § 12 d, stk. 1-4. Fristerne begynder at løbe, når en fusionsanmeldelse kan betragtes som fuldstændig.

Praksis ved administrationen af de gældende regler har vist, at der kan forekomme tilfælde, hvor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har brug for yderligere oplysninger end dem, der fremgår af anmeldelsen, for at kunne vurdere eventuelle skadelige virkninger af den anmeldte fusion. Det kan fx skyldes, at oplysninger fra andre aktører på markedet viser, at oplysningerne i fusionsanmeldelsen bør suppleres af yderligere oplysninger fra de virksomheder, der deltager i

fusionen, eller det kan skyldes et behov for yderligere oplysninger foranlediget af de tilsagn, som de deltagende virksomheder har afgivet.

Efter de gældende regler har styrelsens behov for supplerende oplysninger ingen indvirkning på fristerne. Det indebærer en risiko for, at en fusion skal betragtes som automatisk godkendt i situationer, hvor fusionsdeltagerne fx er længe om at indsende supplerende oplysninger.

Det foreslås derfor, at der indføres et nyt *stk. 9*, i den gældende § 12 d, hvor det efter *1. pkt.* foreslås, at fristerne i § 12 d, stk. 1-5, afbrydes ekstraordinært, hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på grund af omstændigheder, der kan tilskrives en af de deltagende virksomheder, har krævet oplysninger efter § 17, og dette krav ikke er efterkommet inden for den frist, som styrelsen har fastsat. Efter *2. pkt.* afbrydes fristerne, indtil de krævede oplysninger er kommet frem til styrelsen.

Formålet med forslaget er at sikre, at en afgørelse om, hvorvidt en anmeldt fusion kan godkendes eller skal forbydes, baseres på et fuldt oplyst grundlag, og at styrelsen har den nødvendige tid til at vurdere fusionen og de konkurrenceretlige virkninger heraf.

Efter forslaget skal Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fastsætte en frist for afgivelse af de krævede oplysninger. Fristen vil blive fastsat efter en konkret vurdering, hvor styrelsen bl.a. tager i betragtning, hvilke oplysninger der anmodes om, hvor sent i processen anmodningen fremsættes, og de deltagende virksomheders muligheder for at fremskaffe de oplysninger, som der er behov for. Det forventes, at fristen typisk vil blive fastsat til 2-5 hverdage, men fristen vil afhængig af de konkrete omstændigheder kunne være længere eller kortere.

Efter forslaget afbrydes fristerne kun, hvis oplysningerne ikke er kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen inden for den frist, som styrelsen har fastsat. De deltagende virksomheder har således et medansvar for, om fristerne skal afbrydes, og i givet fald i hvor lang tid. Styrelsen vil således ikke fastsætte en ny frist, men afvente virksomhedernes levering af de ønskede oplysninger, alt imens fristerne er afbrudt.

Fristerne begynder at løbe på ny, når de udbedte oplysninger er kommet frem til styrelsen. For formuleringen ”kommet frem” henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4. Hvis en virksomhed fx modtager en anmodning om oplysninger i medfør af § 17 onsdag før kl. 24.00 med en frist på 3 hverdage, vil fristen være overholdt, hvis oplysningerne er kommet frem til styrelsen senest mandag i den følgende uge før kl. 24.00. Hvis oplysningerne derimod først er kommet frem til styrelsen onsdag i den følgende uge inden kl. 24.00, vil fristerne i § 12 d, stk. 1-5, blive afbrudt i 2 hverdage, således at fristerne forlænges med 2 hverdage.

Ved anmodning om oplysninger efter den gældende § 17 vil styrelsen oplyse en virksomhed om fristen for levering af de ønskede oplysninger og om, at manglende levering vil medføre en afbrydelse af fristerne. Når oplysningerne leveres, vil styrelsen foretage en vurdering af, om de leverede

oplysninger svarer til dem, som styrelsen har anmodet om. Er dette ikke tilfældet, træffer styrelsen beslutning om, at fristerne er afbrudt, indtil de udbedte oplysninger er kommet frem til styrelsen. Er virksomhederne uenige i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens procesbeslutning, dvs. virksomhederne er ikke enige i, at de ikke har leveret de udbedte oplysninger, kan virksomhederne indbringe beslutningen for de almindelige domstole. I så fald afbrydes fristerne, til der er afsagt endelig dom i sagen.

Er alle ønskede oplysninger kommet frem inden for fristen, vil parterne modtage en meddelelse om, at fristerne ikke er afbrudt, da styrelsen har modtaget de ønskede oplysninger.

Forslaget er inspireret af Kommissionens mulighed for efter fusionskontrollforordningen at afbryde fristerne. Det følger af denne forordnings artikel 10, stk. 4, at fristerne i fase I og fase II, jf. artikel 10, stk. 1 og 3, afbrydes ekstraordinært, såfremt der under sagens behandling opstår behov for enten at afkræve virksomhederne yderligere oplysninger eller at gennemføre en kontrolundersøgelse. Det er en betingelse, at nødvendigheden herfor kan tilskrives de fusionerende virksomheders forhold.

Til nr. 7

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås en ny affattelse af den gældende § 7. I konsekvens heraf foreslås henvisningen i § 13, stk. 1, 1. pkt., til § 7, stk. 4 og stk. 5, 2. pkt., ændret til en henvisning til § 7, stk. 6.

Med lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås der indsat et nyt stykke 4 i § 14, og § 14, stk. 4 og 5, bliver herefter til § 14, stk. 5 og 6. I konsekvens heraf foreslås henvisningen i § 13, stk. 1, 1. pkt., til § 14, stk. 5, ændret til § 14, stk. 6.

Efter den gældende § 15 b, stk. 1 og 2, og stk. 4, 1. pkt., kan erhvervsministeren fastsætte nærmere regler om digital kommunikation. Det foreslås derfor præciseret i § 13, stk. 1, 1. pkt., at offentlighedsloven også finder anvendelse på sager om fastsættelse af sådanne bestemmelser.

Med lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås den gældende § 18 a, stk. 2, ophævet, og § 18 a, stk. 3, bliver herefter stk. 2. I konsekvens heraf foreslås henvisningen i § 13, stk. 1, 1. pkt., til § 18 a, stk. 3, ændret til § 18 a, stk. 2.

Til nr. 8

Efter den gældende § 13, stk. 1, 1. pkt., som foreslået ændret med § 1, nr. 7, er hovedreglen, at retten til indsigt i medfør af lov om offentlighed i forvaltningen ikke finder anvendelse i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven – bortset fra sager om fastsættelse af bestemmelser efter nærmere angivne bestemmelser. Efter § 13, stk. 1, 2. pkt., er der indført en undtagelse hertil, idet det er fastsat, at §§ 8 og 13 i offentlighedsloven finder anvendelse på ”sager” efter konkurrenceloven. Det fremgår ikke af bestemmelsen, men kun af bemærkningerne til § 13, stk. 1, 2. pkt., at der alene er tale om at give virksomheder, men ikke fysiske personer adgang til egenaces (jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 6830, h. sp.).

Efter ordlyden af denne undtagelse er retten til egenaces endvidere ikke begrænset til kun at gælde for virksomheder i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse – modsat, hvad der er anført i bemærkningerne. Det er dermed ikke afspejlet i selve ordlyden, at baggrunden for indførelsen af en ret til egenaces for virksomheder alene var at give virksomheder en ret til indsigt i oplysninger om dem selv i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, men hvori de ikke selv måtte være parter, se også afsnit 2.4. i de almindelige bemærkninger.

På denne baggrund foreslås det, at ordlyden af 2. pkt. ændres, således at det klart fremgår af lovteksten, at der alene er adgang til egenaces for virksomheder i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse. Forslaget indebærer, at en virksomhed har ret til egenaces i enhver sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, uanset om virksomheden selv er part heri.

Baggrunden herfor er som anført i afsnit 2.4. i de almindelige bemærkninger, at ordlyden af § 13, stk. 1, 2. pkt., indebærer en for vid adgang til egenaces i forhold til, hvad der var sigtet hermed.

Efter forslaget har en virksomhed således ikke ret til egenaces i undersøgelsessager, hvorved bl.a. menes kontrolundersøgelser hos andre virksomheder, undersøgelser på et indledende stadie og undersøgelser i forbindelse med konkurrenceanalyser og sektorundersøgelser.

Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemfører en kontrolundersøgelse af virksomhed A, indebærer forslaget, at virksomhed B ikke har ret til indsigt via reglerne om egenaces i undersøgelsessagen vedrørende virksomhed A. Dermed undgås, at virksomhed B får unødvendig indsigt i materiale indsamlet ved en kontrolundersøgelse hos virksomhed A og dermed i virksomhed A's forretningsforhold.

Såfremt oplysningerne indhentet hos virksomhed A senere måtte indgå i en afgørelsessag mod virksomhed B, vil virksomhed B være berettiget til partsaktindsigt i oplysningerne på dette tidspunkt.

Hvis kontrolundersøgelsen af virksomhed A ikke giver grundlag for videre undersøgelser, men blot fører til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens undersøgelser afsluttes, er der ikke et retssikkerhedsmæssigt hensyn til virksomhed B. Der er tværtimod et hensyn til virksomhed A, idet der ikke er grundlag for, at virksomhed B skal have indsigt i virksomhed A's forhold, når undersøgelserne blot afsluttes. Samtidig er det heller ikke ressourcemæssigt forsvarligt i denne situation at lade Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bruge betydelige administrative ressourcer på at give virksomhed B indsigt i virksomhed A's forhold.

Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fx på baggrund af en klage indleder en undersøgelse af en eller flere virksomheders forhold, og denne undersøgelse er på et indledende stadie og (endnu) ikke har karakter af en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, vil virksomhederne ikke være berettigede til partsaktindsigt eller egenaces. Virksomhederne vil først være berettiget til partsaktindsigt eller egen-

aces, når der er tale om en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse.

Forslaget indebærer endvidere, at der ikke er adgang til egenaces i de undersøgelser, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen foretager i forbindelse med udarbejdelse af konkurrenceanalyser og sektorundersøgelser, jf. den gældende § 15, stk. 2, og § 15 d. Der er tale om generelle undersøgelser af konkurrenceforholdene på et marked eller i en sektor, og ikke sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, og derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at der er indsigt, jf. afsnit 2.4. i de almindelige bemærkninger.

Forslaget indebærer også, at der kun er adgang til egenaces for virksomheder. En virksomheds ret til egenaces omfatter som udgangspunkt ret til indsigt i oplysninger, der vedrører virksomheden som sådan, herunder oplysninger om virksomhedens medarbejdere i deres virke som medarbejdere for virksomheden. For enkeltmandsvirksomheder omfatter retten til egenaces også ret til indsigt i oplysninger om ejeren.

Efter forslaget indebærer en virksomheds ret til egenaces dog ikke ret til indsigt i oplysninger om en anden virksomheds tekniske indretninger, tekniske fremgangsmåder, drifts- og forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger. Virksomhed A's ret til egenaces omfatter således ikke virksomhed B's forretningsmæssige overvejelser, selvom virksomhed A eller fx dennes direktør måtte være nævnt i materialet indhentet fra virksomhed B.

For fysiske personers adgang til egenaces gælder en række undtagelser, jf. § 8 i offentlighedsloven, der henviser til §§ 19-29, §§ 31-33 og § 35. De principper for begrænsningen af retten til egenaces, som disse undtagelser er udtryk for, finder tilsvarende anvendelse for en virksomheds ret til egenaces efter den foreslåede bestemmelse.

Efter 3. pkt. foreslås det – som efter den gældende § 13, stk. 1, 2. pkt. – at notatpligten i § 13 i offentlighedsloven dog finder anvendelse i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse (jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 6830, h. sp.). Journaliseringspligten for offentlige myndigheder blev i 2013 lovfæstet ved offentlighedslovens § 15. Som følge heraf foreslås det med 3. pkt., at journaliseringspligten også gælder i sager efter loven, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse. Præciseringen indebærer ingen ændring i forhold til gældende ret.

Til nr. 9

Databeskyttelsesforordningen finder anvendelse fra den 25. maj 2018.

Forordningens artikel 13 og 14 pålægger en dataansvarlig myndighed en oplysningspligt i forbindelse med indsamling af oplysninger. Den dataansvarlige har som udgangspunkt pligt til at oplyse en fysisk person – den registrerede – herom, når der registreres oplysninger om vedkommende.

Hvis oplysningerne ikke er indsamlet hos den registrerede fysiske person selv, indebærer oplysningspligten desuden, at der skal gives underretning til den registrerede om bl.a. identiteten på den dataansvarlige eller dennes repræsentant,

formålene med behandlingen, kategorierne af personoplysningerne, hvilken kilde personoplysningerne hidrører fra, og retten til at anmode om indsigt, jf. artikel 14, stk. 1 og stk. 2.

Forordningens artikel 15 giver den registrerede ret til indsigt, når der behandles oplysninger om vedkommende.

Den registreredes indsigtsret omfatter en ret til en kopi af de personoplysninger, der behandles, jf. artikel 15, stk. 3. Herudover har den registrerede krav på en række oplysninger, herunder bl.a. oplysning om kategorierne af personoplysningerne, hvorfra de stammer og med hvilket formål de behandles, jf. artikel 15, stk. 1.

Forordningens artikel 23 giver mulighed for, at medlemsstaterne kan begrænse forordningens bestemmelser om oplysningspligt og indsigtsret, bl.a. når det er nødvendigt og forholdsmæssigt af hensyn til efterforskning (artikel 23, stk. 1, litra d), vigtige samfundsmæssige målsætninger (artikel 23, stk. 1, litra e), kontrol- og tilsynsfunktioner (artikel 23, stk. 1, litra h) og hensynet til fortrolige forretningsforhold (artikel 23, stk. 1, litra i).

I medfør af forordningens artikel 23, stk. 1 foreslås det, at oplysningspligten i artikel 13, 14 og 15 ikke finder anvendelse i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

I relation til forordningens artikel 23, stk. 2, bemærkes det, at forslaget vedrører alle typer af personoplysninger i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven (jf. artikel 23, stk. 2, litra a-c), og at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i relation til disse oplysninger er dataansvarlig (jf. artikel 23, stk. 2, litra e). Endvidere er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forpligtet til at journalisere og arkivere alle oplysninger i sager og undersøgelser efter loven i overensstemmelse med de almindelige regler for statslige myndigheder i offentlighedsloven og arkivloven. For så vidt angår oplysninger, som er indhentet under en kontrolundersøgelse ved en kopiering af dataindholdet af en virksomheds elektroniske medier, er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen desuden forpligtet til at følge de særlige regler om udvælgelse, opbevaring og sletning i konkurrencelovens § 18, stk. 4. Hertil kommer, at alle oplysninger i sager og undersøgelser efter loven er undtaget fra reglerne om aktindsigt i medfør af offentlighedsloven, ligesom reglerne om tavshedspligt også finder anvendelse (jf. artikel 23, stk. 2, litra d og f).

Baggrunden for forslaget er, som anført i afsnit 2.5. i de almindelige bemærkninger, at det er vigtigt af hensyn til formålet med konkurrenceloven, at hverken oplysningspligten eller indsigtsretten i medfør af databeskyttelsesforordningen fører til en udhuling af, at sager og undersøgelser efter konkurrenceloven netop er undtaget fra indsigt i medfør af offentlighedsloven, jf. de principielle overvejelser, der netop ligger bag denne undtagelse, og som anført i lovforslagets § 1, nr. 8. Samtidig giver forordningens artikel 14 og 15 ikke tilstrækkelig mulighed for at begrænse adgangen til indsigt i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

Forslaget indebærer, at registrerede fysiske personer ikke skal have tilsendt en underretning i medfør af forordningens artikel 13 og 14, hvis der måtte blive registreret persono-

plysninger om dem i en sag eller undersøgelse efter konkurrenceloven.

Forslaget indebærer endvidere, at registrerede fysiske personer ikke har indsigtsret i medfør af forordningens artikel 15 i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven. Forslaget indebærer – i sammenhæng med lovens § 13, stk. 1, 2. pkt. – at der hverken er adgang til indsigt efter offentlighedsloven eller databeskyttelsesforordningen i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven. Det indebærer, at der heller ikke er indsigt i medfør af forordningens artikel 15 i sager vedrørende aktindsigt i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven.

Forslaget berører ikke virksomhedernes ret til orientering om og indsigt i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandling.

En virksomhed, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, vil således som hidtil være bekendt med og have indsigt i styrelsens sagsbehandling. Virksomheden vil bl.a. modtage en meddelelse om betænkeligheder på et tidligt tidspunkt i sagsforløbet og vil senere blive partsført over en klagepunktsmeddelelse (et afgørelsesudkast), jf. konkurrencelovens § 15 a, stk. 2. Virksomheden vil endvidere være berettiget til partsaktindsigt. Derigennem vil virksomhedens ledelse også være bekendt med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandling.

En virksomhed, der ikke er part, vil have ret til egenaces i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. En virksomheds ret til egenaces omfatter oplysninger om virksomheden og om virksomhedens ledere og medarbejdere i deres funktion for virksomheden – som fx arbejdsrelateret korrespondance til og fra virksomhedens medarbejdere.

Hvis en virksomhed underlægges en kontrolundersøgelse, vil virksomheden bl.a. modtage oplysning om grundlaget for undersøgelsen, oplysning om hvilke elektroniske medier, der måtte være kopieret og en kopi af det materiale, som indsamles under kontrolundersøgelsen. Virksomheden vil endvidere være berettiget til partsaktindsigt i undersøgelses-sagen vedrørende virksomheden selv. Det følger af reglerne i konkurrencelovens § 18 samt i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Forslaget afskærer endvidere ikke enkeltmandsvirksomheder fra ret til orientering om og indsigt i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandling. En ejer af en enkeltmandsvirksomhed vil således have ret til oplysning og indsigt på samme måde som andre virksomheder. Retten til egenaces for en enkeltmandsvirksomhed i medfør af lovforslagets § 1, nr. 8, omfatter også oplysninger om ejeren.

Til nr. 10

Den gældende § 14, stk. 2, fastslår, at Konkurrencerådet består af 7 medlemmer, der sammensættes af 4 medlemmer med konkurrencemæssigt kendskab eller anden relevant akademisk baggrund, 2 medlemmer med ledelsesmæssig baggrund fra erhvervslivet og 1 medlem med særligt kend-

skab til forbrugerforhold. Det følger desuden af Konkurrencerådets forretningsorden fastsat i medfør af lovens § 14, stk. 5, jf. bekendtgørelse nr. 980 af 27. august 2015, at rådet er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige rådsmedlemmer, herunder enten formanden eller næstformanden, er til stede, og at rådet træffer afgørelse med simpelt stemmeflertal.

For at undgå situationer, hvor Konkurrencerådet ikke er beslutningsdygtigt, foreslås det, at der indføres hjemmel til, at erhvervsministeren kan udpege op til 4 faste suppleanter til Konkurrencerådet. For at sikre den rette balance mellem de kompetencer, som rådets faste medlemmer repræsenterer, er det hensigten, at der kan udpeges op til 3 suppleanter med konkurrencemæssigt kendskab eller anden relevant akademisk baggrund og op til 1 suppleant med ledelsesmæssig baggrund fra erhvervslivet. En suppleant vil blive indkaldt til at deltage i behandlingen og afgørelsen af konkrete sager eller til godkendelse af analyser og vejledninger m.v., når det faste medlem er forhindret i at deltage i behandlingen heraf på grund af inhabilitet, længerevarende sygdom eller lignende, og dette medfører, at rådet ikke er beslutningsdygtigt.

I det omfang den pågældende suppleant har deltaget i behandlingen og afgørelsen af en konkret sag, vil vedkommende på linje med resten af Konkurrencerådet desuden medvirke til at træffe beslutning om eventuelt at oversende sagen til anklagemyndigheden med henblik på politimæssig efterforskning, jf. § 3, stk. 1, nr. 7, i rådets forretningsorden.

Der er ikke med forslaget tale om, at suppleanterne bliver faste medlemmer af Konkurrencerådet. Suppleanterne vil således ikke blive inddraget løbende i sager, der skal afgøres af Konkurrencerådet, eller i rådets arbejde med fastlæggelsen af fx de strategiske mål for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens arbejde med håndhævelse af konkurrenceloven, rådets godkendelse af styrelsens konkurrenceanalyser osv. Suppleanterne vil af samme årsag ikke deltage i de årlige møder med det rådgivende udvalg, jf. § 8 i rådets forretningsorden, og kan ikke deltage i forbindelse med afstemningen om ændringer til rådets forretningsorden, jf. § 24 i forretningsordenen.

Bestemmelserne i Konkurrencerådets forretningsorden om afskedigelse, afgivelse af fuldmagt, inhabilitet, offentlighed, kommunikation, herunder kontakt til offentligheden, tavshedspligt og opbevaring af materiale finder tilsvarende anvendelse i forhold til de udpegede suppleanter. Det bemærkes, at det er hensigten, at Konkurrencerådets forretningsorden efter lovforslagets vedtagelse ændres i overensstemmelse med forslaget.

Til nr. 11

Efter § 15 a, stk. 1, i den gældende forvaltningslov kan retten til partsaktindsigt begrænses af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, i det omfang fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser el-

ler lign. Efter forvaltningslovens § 15 a, stk. 2, kan retten til aktindsigt herudover begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer.

Den gældende bestemmelse i konkurrencelovens § 15 a, stk. 1, præciserer disse undtagelser på konkurrenceområdet. Efter bestemmelsen begrænses partsaktindsigten til kun at angå faktiske oplysninger, der er af væsentlig betydning for afgørelsen af sagen, for så vidt oplysningerne er indeholdt i den korrespondance og de dokumenter, der finder sted hhv. udveksles, mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem de nationale konkurrencemyndigheder. Der vil være adgang til partsaktindsigt i disse faktiske oplysninger, medmindre undtagelsesbestemmelserne i forvaltningsloven finder anvendelse.

Det fremgår af lovbemærkningerne, men ikke af § 15 a, at det drejer sig om sager, der involverer anvendelsen af artikel 101 og 102 i EUF-traktaten. Med den nye affattelse af bestemmelsen foreslås dette udtrykkeligt præciseret.

Herudover foreslås det, at begrænsningen af partsaktindsigten også skal gælde for sager, der vedrører anvendelsen af fusionskontrolforordningen, jf. afsnit 2.7. i de almindelige bemærkninger.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 9, at der efter den foreslåede nye § 13 a ikke er oplysningspligt eller indsigtret i medfør databeskyttelsesforordningens artikel 13-15 i forhold til de oplysninger, der udveksles mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes, herunder oplysninger om sagens faktiske omstændigheder.

Til nr. 12

Efter den gældende § 17, stk. 2, kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kræve de oplysninger, der er angivet i § 17, stk. 1, til brug for styrelsens bistand til Kommissionen og de andre konkurrencemyndigheder i den Europæiske Union og i EØS-området med henblik på anvendelsen af EUF-traktatens artikel 101 og 102 eller EØS-aftalens artikel 53 eller 54.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med gennemførelsesforordningens artikel 22, stk. 1, hvorefter konkurrencemyndigheden i en medlemsstat på vegne af konkurrencemyndigheden i en anden medlemsstat kan foretage kontrolundersøgelser eller anden indsamling af oplysninger til brug for håndhævelsen af EU-konkurrencereglerne.

Den hidtil gældende aftale fra 2001 mellem Danmark, Norge og Island og med senere tiltræden af Sverige om samarbejde i konkurrencesager giver kun mulighed for *udveksling* af oplysninger. Aftalen giver imidlertid ikke ligesom gennemførelsesforordningen mulighed for, at konkurrencemyndighederne i Danmark, Norge, Island og Sverige kan *indhente* oplysninger på vegne af hinanden.

Eftersom Norge og Island ikke er medlemmer af EU, er der ikke mulighed for, at disse landes konkurrencemyndigheder kan bistå Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med at indhente oplysninger på sit område eller omvendt. Retstilstanden i dag er derfor, at de nordiske konkurrencemyndigheder alene kan bistå hinanden med indhentning af oplysninger, hvis der er tale om sager omfattet af EUF-traktatens artikel 101 eller 102, og indhentningen af oplysninger kan ske i medfør af artikel 22 i gennemførelsesforordningen.

For at sikre, at det i højere grad vil være muligt at opklare overtrædelser af konkurrencereglerne i de nordiske lande, foreslås det, at der i § 17 indsættes et nyt *stk. 3*, som giver mulighed for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan kræve oplysninger, jf. den gældende § 17, *stk. 1*, med henblik på at bistå konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler.

En sådan hjemmel vil samtidig give Danmark mulighed for at tiltræde den aftale, som konkurrencemyndighederne i Danmark, Norge, Island og Sverige sammen med Finland, Grønland og på Færøerne har forhandlet til afløsning af den eksisterende aftale. Den nye samarbejdsaftale giver de samme muligheder for indhentning og udveksling af oplysninger i sager efter EU- og EØS-konkurrencereglerne samt efter de nationale konkurrenceregler, som der er efter gennemførelsesforordningens artikel 12 og 22. Derudover giver aftalen mulighed for, at konkurrencemyndighederne kan indhente oplysninger på vegne af hinanden i fusionssager.

Efter persondatalovens § 27 gælder der særlige regler for overførsel, dvs. videregivelse af oplysninger til tredjelande. Grønland og Færøerne betragtes i denne sammenhæng som tredjelande, mens det ikke er tilfældet for EØS-landene Norge og Island. Kommissionen har godkendt, at Færøerne har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, hvorfor overførsel hertil kan ske efter persondatalovens § 27, *stk. 2*. Kommissionen har ikke tilsvarende godkendt Grønland, hvorfor overførsel hertil alene kan ske under visse betingelser. Det følger af persondatalovens § 27, *stk. 3*, nr. 4, at der kan videregives oplysninger, hvis det er nødvendigt eller følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov for at beskytte en vigtig samfundsmæssig interesse. Det omfatter eksempelvis international udveksling af oplysninger mellem told- og skattemyndigheder eller mellem socialsikringsmyndigheder. Udveksling af oplysninger med henblik på opklaring af overtrædelser af konkurrencereglerne har en tilsvarende betydning af samfundsmæssig karakter, hvorfor det vil være muligt at udveksle oplysninger mellem Danmark og Grønland på samme måde som mellem Danmark og de andre nordiske lande i medfør af persondatalovens § 27, *stk. 3*, nr. 4. Det bemærkes, at databeskyttelsesforordningens artikel 45 og artikel 49, *stk. 1*, litra c-d, indeholder bestemmelser, der svarer til de ovennævnte i persondataloven.

Til nr. 13

Det følger af den gældende konkurrencelovs § 18, *stk. 9*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til Kommissionen og andre

konkurrencemyndigheder i Den Europæiske Union. Bestemmelsen svarer til artikel 22, *stk. 1*, i gennemførelsesforordningen, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12.

§ 18, *stk. 9*, omfatter imidlertid ikke kontrolundersøgelser, der foretages for at yde bistand til konkurrencemyndighederne i EØS-landene i forbindelse med deres anvendelse af EØS-aftalens artikel 53 og 54. Bestemmelserne i EØS-aftalens artikel 53 og 54 svarer til EUF-Traktatens artikel 101 og 102.

Det foreslås derfor, at der indføres hjemmel til, at der – ud over kontrolundersøgelser for konkurrencemyndigheder i den Europæiske Union – også kan foretages kontrolundersøgelser for at yde bistand til konkurrencemyndighederne i EØS-området i forbindelse med deres anvendelse af EØS-aftalens artikel 53 og 54. Hjemlen til at foretage kontrolundersøgelser vil herefter omfatte de samme landes konkurrencemyndigheder som de, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter den gældende § 17, *stk. 2*, kan indhente oplysninger på vegne af.

Forslaget vil give mulighed for, at Danmark kan tiltræde den aftale, som konkurrencemyndighederne i Danmark, Norge, Island, Sverige, Finland, Grønland og på Færøerne har forhandlet om samarbejde i konkurrencesager. Aftalen skal afløse den eksisterende aftale indgået mellem Danmark, Sverige, Norge og Island, hvorefter disse lande kan udveksle fortrolige oplysninger, jf. afsnit 2.8. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

På linje med lovforslagets § 1, nr. 12 og 13, foreslås det, at der desuden indføres hjemmel til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler.

Det foreslås præciseret, at reglerne i den gældende § 18, *stk. 1-8*, om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens gennemførelse af og politiets bistand til kontrolundersøgelser finder tilsvarende anvendelse.

Formålet med forslaget er at sikre, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan yde bistand til opklaring af overtrædelser af konkurrencereglerne i de andre nordiske lande samt Grønland og Færøerne. På samme måde som i relation til lovforslagets § 1, nr. 12 og 13, er det hensigten, at den gældende nordiske aftale efter lovforslagets vedtagelse skal erstattes af en ny nordisk aftale, der bl.a. giver mulighed for, at konkurrencemyndighederne i Danmark, Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne kan foretage kontrolundersøgelser for hinanden i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler.

Hvad angår forholdet til persondatalovens § 27 og særligt § 27, *stk. 3*, nr. 4, henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 12.

Til nr. 15

Det følger af den gældende § 18 a, stk. 2, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved videregivelse af oplysninger til andre konkurrencemyndigheder i medfør af § 18 a, stk. 1, skal betinge videregivelse af, at oplysningerne 1) er undergivet en tilsvarende tavshedspligt hos modtageren, 2) udelukkende anvendes til det formål, som er fastsat i en gældende bilateral eller multilateral aftale, såfremt udvekslingen finder sted i medfør heraf, og 3) kun kan videregives med udtrykkeligt samtykke fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og kun til det formål, som samtykket omfatter.

Den gældende nordiske aftale om samarbejde i konkurrencesager indeholder en bestemmelse, hvorefter udveksling af fortrolige oplysninger forudsætter overholdelse af disse betingelser.

Gennemførelsesforordningen, der er direkte anvendelig i relation til videregivelse af oplysninger mellem Danmark og Kommissionen samt andre EU-lande, indeholder imidlertid ikke de samme krav som efter den gældende § 18 a, stk. 2. Det foreslås derfor, at bestemmelsen ophæves. Formålet med ophævelsen er at sikre, at der ikke stilles strengere krav til videregivelse af oplysninger til konkurrencemyndighederne i de nordiske lande, end der gør for videregivelse af oplysninger til konkurrencemyndighederne i EU-landene og Kommissionen.

Til nr. 16

Da den gældende § 7 foreslås affattet på ny, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås henvisningen til § 7, stk. 1-3, i den gældende § 19, stk. 1, ændret til § 7, stk. 1-4.

Til nr. 17

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås der indsat et nyt stykke 5 i § 12 d, og § 12 d, stk. 5-7, bliver herefter stk. 6-8. På denne baggrund foreslås henvisningen til § 12 d, stk. 5, i den gældende § 19, stk. 1, og stk. 2, nr. 2, 2. pkt., ændret til § 12 d, stk. 6.

Det følger af den gældende § 19, stk. 1, at der bl.a. er mulighed for at påklage Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelser efter § 12 f til Konkurrenceankenævnet. Da § 12 f, stk. 3, imidlertid ikke indeholder hjemmel til, at styrelsen kan træffe afgørelse, men vedrører tilfælde, hvor virksomheder ikke har pligt til at indgive en almindelig anmeldelse i fusionssager, foreslås der en præcisering i § 19, stk. 1, og i stk. 2, nr. 2, 2. pkt., af, at klagemuligheden alene er relevant i relation til § 12 f, stk. 1 og 2, og ikke også i relation til stk. 3.

Til nr. 18

Det er anført i bemærkningerne til den gældende § 23, stk. 5, at en virksomhed – på linje med EU-konkurrencereglerne – ikke bør pålægges en bøde, der overstiger 10 pct. af virksomhedens samlede årlige koncernomsætning, set som et gennemsnit over de seneste fx 3 år forud for domstidspunktet eller vedtagelsen af et bødeforelæg (Folketingstidende 2012-13, A, L 41 som fremsat, side 24). Bemærkningerne

henviser til den dagældende bekendtgørelse om beregningen af omsætningen i den dagældende § 7, stk. 1, og § 12, stk. 1. Det følger heraf – og som anført i den gældende bekendtgørelse nr. 808 af 14. august 2009 om beregning af omsætning i konkurrenceloven anvendelse – at begrebet omsætning omfatter en virksomheds nettoomsætning i forbindelse med den ordinære drift med fradrag af merværdiafgift og andre afgifter eller skatter, der er direkte forbundet med salget, og som opgjort i virksomhedens seneste reviderede årsrapport.

Omsætningen for en virksomhed omfatter også omsætningen i tilknyttede virksomheder, dvs. koncernomsætning, samt omsætningen i joint ventures. Hvad angår koncernomsætningen, omfatter denne omsætningen fra dattervirksomheder, modervirksomheder, søstervirksomheder, interne joint ventures og virksomheder, som er undergivet fælles ledelse, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 808.

På denne baggrund foreslås det klargjort i loven, at den omsætning, som der skal tages hensyn ved udmålingen af en bøde, er den globale koncernomsætning. Som et af elementerne i bødeudmålingen vil den danske koncernomsætning dog efter en konkret vurdering også kunne indgå. Den globale koncernomsætning skal endvidere tages i betragtning, når det i et konkret tilfælde skal tages hensyn til, at der ikke pålægges en bøde, der overstiger 10 pct. af virksomhedens samlede årlige koncernomsætning.

Til nr. 19

Den gældende § 23, stk. 5, vedrører udmåling af bøder for overtrædelser af loven. Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen (Folketingstidende 2012-13, A, L 41 som fremsat, side 24-25), at hvis det er muligt at estimere en opnået eller tilsigtet gevinst ved en overtrædelse af loven, skal det være muligt at konfiskere denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel eller at lade den indgå ved fastsættelsen af bødens størrelse, jf. straffelovens § 51, stk. 3.

I praksis estimeres en opnået eller tilsigtet gevinst ved en overtrædelse af konkurrenceloven og indregnes ved fastsættelsen af bødens størrelse – det, som i juridisk terminologi betegnes som en konfiskatorisk bøde, jf. princippet i straffelovens § 51, stk. 3.

I det omfang en bøde for en overtrædelse af konkurrenceloven tager højde for den skønnede opnåede eller tilsigtede gevinst, nedlægges der ikke påstand om konfiskation i medfør af straffelovens § 75.

Det har hidtil været antaget – og i praksis lagt til grund i overensstemmelse med den model for straflempe, som er blevet udarbejdet i det fælles europæiske konkurrencenetværk (ECN) – at ordlyden i konkurrencelovens § 23 a, stk. 1, også omfatter et krav om konfiskation af et udbytte.

Det foreslås på den baggrund, at det præciseres i loven, at et tiltalefratagelse for fængselsstraf eller bøde som følge af en ansøgning om straflempe i medfør af § 23 a også omfatter fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation.

Til nr. 20

I naturlig forlængelse af forslaget § 1, nr. 19, foreslås det, at et eventuelt særskilt krav om konfiskation mod første, anden og efterfølgende ansøgere nedsættes med procentsatserne anført i den gældende § 23 a, stk. 5.

Forslaget indebærer, at den første ansøger, der opfylder betingelserne i stk. 4, udover at få nedsat den bøde, vedkommende ellers ville være blevet pålagt med 50 pct., også får reduceret et eventuelt særskilt krav om konfiskation med 50 pct. For den anden ansøger, der opfylder betingelserne i stk. 4, nedsættes et eventuelt særskilt krav om konfiskation med 30 pct. For efterfølgende ansøgere, der opfylder betingelserne i stk. 4, nedsættes et eventuelt særskilt krav om konfiskation med op til 20 pct.

Til nr. 21

Det foreslås, at der indføres et nyt *stk. 6*, i den gældende § 23 a, hvorefter det bliver muligt at indgive en foreløbig ansøgning om straflempe. Om baggrunden herfor henvises til afsnit 2.11. i de almindelige bemærkninger.

Som ligeledes anført i afsnit 2.11. i de almindelige bemærkninger indebærer forslaget, at adgangen til at indgive en foreløbig ansøgning skal gælde for alle ansøgere og ikke kun den første. Endvidere får ingen af ansøgerne oplyst, hvilket nummer de pågældende har i rækken af ansøgere.

Med en foreløbig ansøgning kan ansøger i første omgang nøjes med at afgive følgende oplysninger om kartellet:

- En beskrivelse af den formodede overtrædelse af konkurrenceloven
- De involverede parter i kartellet
- Hvordan kartellet har fungeret i praksis, herunder hvordan parterne har korresponderet/mødtes og dokumenteret deres aftaler, samt hvor denne dokumentation kan findes
- Det/de berørte produkter
- Det/de berørte geografiske område
- Varigheden af kartellet
- Information om, hvorfor der søges om straflempe

Dette svarer til indholdet af EU's modelprogram for straflempe (ECN Model Leniency Programme) og Kommissionens meddelelse om bødefritagelse eller bødenedsættelse i kartelsager (EU-Tidende 2006, nr. C 298, side 17).

Det følger af forslaget, at den foreløbige ansøgning skal færdiggøres inden for en af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet nærmere fastsat frist. Der kan fx være tale om, at ansøgeren efterfølgende indleverer dokumentation for den påståede overtrædelse af konkurrencelovgivningen, eller at ansøgeren efterfølgende dokumenterer den præcise tidsmæssige eller geografiske udstrækning af overtrædelsen, såfremt dokumentationen herfor ikke kunne tilvejebringes på tidspunktet for indgivelsen af den foreløbige ansøgning. Der kan også være tale om, at myndigheden aftaler med ansøgeren, at bestemte dokumenter, der er svære eller risikofyldte at fremskaffe, ikke behøver at blive indgivet sammen med ansøgningen, men at ansøgeren i stedet fx kan give myndigheden oplysninger om, hvor disse dokumenter

kan findes under en efterfølgende kontrolundersøgelse eller ransagning.

Myndighederne fastsætter fristen for færdiggørelsen af ansøgningen på baggrund af sagens konkrete omstændigheder, men den vil typisk være relativ kort, eksempelvis 1-2 uger.

Såfremt ansøgeren færdiggør ansøgningen inden for den fastsatte frist, anses ansøgningen for indgivet på tidspunktet for indgivelsen af den foreløbige ansøgning. Ansøgeren vil umiddelbart efter færdiggørelsen af ansøgningen om straflempe modtage kvittering for sin ansøgning efter den gældende § 23 a, stk. 7, nr. 1, der foreslås ændret til § 23 a, stk. 8, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 21. Det betyder, at ansøgeren vil bibeholde den plads i rækken af ansøgere, som vedkommende reserverede ved indgivelse af den foreløbige ansøgning.

Til nr. 22

Den gældende § 23 a, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., den gældende § 23 a, stk. 7, nr. 1, der bliver stk. 8, nr. 1, og den gældende § 23 a, stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 9, 1. pkt., indeholder henvisninger til stk. 6 i § 23 a. Da der med forslaget § 1, nr. 21, foreslås indsat et nyt stk. 6 i § 23 a, foreslås henvisningerne ændret til henvisninger til stk. 7.

Til nr. 23

Den gældende § 23 a, stk. 7, nr. 2., der bliver stk. 8, nr. 2, indeholder en henvisning til stk. 8 i § 23 a. Da der med lovforslagets § 1, nr. 21, foreslås indsat et nyt stk. 6 i § 23 a, foreslås henvisningen ændret til stk. 9.

Til nr. 24

Den gældende § 23 a, stk. 7, nr. 3, der bliver stk. 8, nr. 3, og den gældende § 23 a, stk. 11, 2. pkt., der bliver stk. 12, 2. pkt., indeholder begge henvisninger til stk. 9 i § 23 a. Da der med forslaget § 1, nr. 21, foreslås indsat et nyt stk. 6 i § 23 a, foreslås de to henvisninger ændret til henvisninger til stk. 10.

Til nr. 25

Den gældende § 23 a, stk. 8, 2. pkt., der bliver stk. 9, 2. pkt., den gældende § 23 a, stk. 9, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 10, 1. og 2. pkt., og den gældende § 23 a, stk. 11, 2. pkt., der bliver stk. 12, 2. pkt., indeholder henvisninger til stk. 7 i § 23 a. Da der med forslaget § 1, nr. 21, foreslås indsat et nyt stk. 6 i § 23 a, foreslås henvisningerne ændret til stk. 8.

Til § 2

Med *stk. 1* foreslås det, at loven træder i kraft den 1. januar 2018. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da konkurrenceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. den gældende § 29.

Med *stk. 2* foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 9 (§ 13 a), træder i kraft den 25. maj 2018, som er den dato, hvor databeskyttelsesforordningen finder anvendelse.

Det indebærer, at der herefter ikke er oplysningspligt over for registrerede fysiske personer i sager og undersøgelser efter konkurrenceloven. Det indebærer også, at begæringer om indsigt fremsat af registrerede fysiske personer herefter afgøres efter den foreslåede § 13 a. Det gælder også eventuelle begæringer, som måtte være fremsat før, men ikke færdigbehandlet den 25. maj 2018.

Med *stk. 3* foreslås en præcisering i forhold til anvendelsestidspunktet for lovforslagets § 1, nr. 4 og 6 (§ 12 d, stk. 5 og stk. 9).

Efter forslaget til § 12 d, stk. 5, skal tilsagn være kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen senest 90 hverdage fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse.

Efter forslaget til § 12 d, stk. 9, afbrydes fristerne i § 12 d, stk. 1-5, ekstraordinært, såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på grund af omstændigheder, der kan tilskrives en af de deltagende virksomheder, har krævet oplysninger efter den gældende § 17, og dette krav om oplysninger ikke er efterkommet inden for den frist, som styrelsen har fastsat.

Det foreslås, at disse to bestemmelser ikke finder anvendelse på fusionsanmeldelser, der, jf. § 4, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1005 af 15. august 2013, udstedt i medfør af den gældende § 12 b, stk. 3, før lovens ikrafttræden enten betragtes som fuldstændige eller er erklæret fuldstændige. For sådanne fusionsanmeldelser finder de gældende regler anvendelse.

Hvis en fusion er anmeldt almindeligt, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1005, meddeler Konkurrence- og Forbru-

gerstyrelsen efter § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1005 senest 10 hverdage efter modtagelsen af anmeldelsen, hvorvidt anmeldelsen er fuldstændig. Beslutter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at en anmeldelse er ufuldstændig, giver styrelsen inden for denne frist anmelder besked herom og angiver, hvilke oplysninger der skal afgives. Anmeldelsen er først fuldstændig den dag, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har modtaget de ubedte oplysninger. Denne dag, der skal være en hverdag, skal ligge forud for den 1. januar 2018.

Hvis en fusion er anmeldt forenklet, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 1005, anses anmeldelsen ifølge § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1005 for fuldstændig senest 10 hverdage fra modtagelsen af anmeldelsen, medmindre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forinden har oplyst anmelder, at fusionen skal anmeldes almindeligt. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan inden for disse 10 hverdage anmode anmelder om supplerende oplysninger. I så fald er anmeldelsen fuldstændig den dag, oplysningerne er modtaget, dog senest 10 hverdage fra modtagelsen af den forenkledede anmeldelse. Denne dag, der skal være en hverdag, skal ligge forud for den 1. januar 2018.

Det foreslås i *stk. 4*, at lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 13, stk. 1, 2. pkt.), ikke finder anvendelse på anmodninger om egenaces, som er modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslås som en ordensforskrift i *stk. 5*, at regler udstedt i medfør af § 7, stk. 5, 2. pkt., og § 14, stk. 5, i lovbe- kendtgørelse nr. 869 af 8. juli 2015, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I konkurrenceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 869 af 8. juli 2015, som ændret ved § 19 i lov nr. 1541 af 13. december 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 7 affattes således:

§ 7. Forbuddet i § 6, stk. 1, gælder ikke for aftaler mellem virksomheder, vedtagelser inden for en sammenslutning af virksomheder og samordnet praksis mellem virksomheder, såfremt de deltagende virksomheder har

1) en samlet årlig omsætning på under 1 mia. kr. og en samlet markedsandel for den pågældende vare eller tjenesteydelse på under 10 pct., jf. dog stk. 2-4, eller

2) en samlet årlig omsætning på under 150 mio. kr., jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Undtagelserne i stk. 1 gælder ikke i tilfælde, hvor virksomheder eller en sammenslutning af virksomheder aftaler, samordner eller vedtager

1) priser, avancer m.v. for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser,

2) begrænsninger af produktion eller salg,

3) opdeling af markeder eller kunder, eller

4) forudgående regulering af bud, fastsættelse af betingelser for åbning af bud, udskydelse af bud, forudgående anmeldelse af bud eller anden form for samarbejde inden tilbudsgivningen.

Stk. 3. Forbuddet i § 6, stk. 1, gælder uanset stk. 1, for en aftale mellem virksomheder, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og samordnet praksis mellem virksomheder, hvis denne aftale m.v. sammen med lignende aftaler m.v. begrænser konkurrencen.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter efter at have indhentet udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nærmere regler om beregning af omsætningen efter stk. 1, herunder regler om, at de nævnte omsætningsgrænser skal beregnes på grundlag af andre værdier for finansielle virksomheder.

Stk. 5. Undtagelsen i stk. 1 gælder, selv om virksomhederne overskrider de nævnte grænser i to på hinanden følgende år. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter efter at have indhentet udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nærmere regler herom, herunder regler om mindre overskridelser af de nævnte grænser.

§ 7. Forbuddet i § 6, stk. 1, gælder ikke for aftaler mellem virksomheder, vedtagelser inden for en sammenslutning af virksomheder og samordnet praksis mellem virksomheder, jf. dog stk. 2-5, såfremt

1) de deltagende virksomheders samlede markedsandel ikke overstiger 10 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen m.v., når denne er indgået mellem virksomheder, der er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem konkurrenter), eller

2) de enkelte deltagende virksomheders markedsandele ikke overstiger 15 pct. på noget relevant marked, der er berørt af aftalen m.v., når denne er indgået mellem virksomheder, der ikke er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem ikke-konkurrenter).

Stk. 2. Kan en aftale mellem virksomheder, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og en samordnet praksis mellem virksomheder vanskeligt klassificeres som omfattet af stk. 1, nr. 1 eller nr. 2, finder markedsandelen i stk. 1, nr. 1, anvendelse.

Stk. 3. Undtagelserne i stk. 1 gælder, hvis aftalen, vedtagelsen eller den samordnede praksis har til formål at begrænse konkurrencen.

Stk. 4. Forbuddet i § 6, stk. 1, gælder uanset stk. 1, for en aftale mellem virksomheder, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og samordnet praksis mellem virksomheder, hvis denne aftale m.v. sammen med lignende aftaler m.v. begrænser konkurrencen.

Stk. 5. Undtagelserne i stk. 1 gælder, selv om virksomhedernes samlede markedsandele overskrider de nævnte grænser i to på hinanden følgende kalenderår. Erhvervsministeren fastsætter efter at have indhentet udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nærmere regler om beregningen af den omsætning eller andre forhold, der indgår i beregningen

§ 12 d. Senest 25 hverdage efter modtagelsen af en fuldstændig anmeldelse, jf. dog § 12 h, stk. 5, 3. pkt., træffes beslutning om, hvorvidt fusionen kan godkendes, herunder om fusionen kan godkendes efter en forenklet sagsbehandling. Fristen i 1. pkt. kan forlænges til 35 hverdage, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder foreslår tilsagn, herunder reviderede tilsagn. Inden for fristen i 1. eller 2. pkt. kan der træffes beslutning om en særskilt undersøgelse af fusionen.

Stk. 2...

Stk. 3. Fristen i stk. 2 forlænges med op til 20 hverdage, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder foreslår tilsagn, herunder reviderede tilsagn. Fristen forlænges kun, hvis der på tidspunktet for afgivelsen af tilsagnene er mindre end 20 hverdage tilbage til, at der efter stk. 2 skulle være truffet en afgørelse, og således, at der er samlet 20 hverdage til vurderingen af fusionen i lyset af tilsagnene.

Stk. 4...

Stk. 5. Er der ikke truffet afgørelse inden for de frister, der følger af stk. 1-4, betragtes dette som en afgørelse om godkendelse af fusionen, jf. dog stk. 6.

Stk. 6-7...

§ 13. Lov om offentlighed i forvaltningen gælder ikke for sager og undersøgelser efter denne lov bortset fra sager om fastsættelse af bestemmelser efter § 5, stk. 2, § 7, stk. 4 og stk. 5, 2. pkt., § 8, stk. 2, 3. pkt., § 9, stk. 1, 2. pkt., § 10, stk. 1, § 11, stk. 6, § 11 a, stk. 4, 2. pkt., og stk. 6, 2. pkt., § 11 c, § 12, stk. 4, § 12 b, stk. 3, § 14, stk. 5, § 18, stk. 8, 2. pkt., § 18 a, stk. 3, og § 21, stk. 3.

af markedsandel efter denne lov, herunder regler om mindre overskridelser af de nævnte grænser.«

Stk. 6. Erhvervsministeren kan efter at have indhentet en udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fastsætte regler om beregningen af den omsætning eller andre forhold, der indgår i beregningen af markedsandele efter denne lov, herunder regler om mindre overskridelser af de nævnte grænser.

2. I § 12 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »foreslår tilsagn« til: »afgiver tilsagn«.

3. § 12 d, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Fristen i stk. 2 forlænges med 20 hverdage, hvis en eller flere af de deltagende virksomheder afgiver tilsagn, herunder reviderede tilsagn, og der er forløbet 70 hverdage eller derover fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse efter stk. 1, 3. pkt.«

4. I § 12 d indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Tilsagn skal være kommet frem til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen senest 90 hverdage fra beslutningen om at indlede en særskilt undersøgelse efter stk. 1, 3. pkt., jf. dog stk. 9. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan i særlige tilfælde vurdere ændringer i allerede afgivne tilsagn, der kommer frem til styrelsen efter udløbet af de 90 hverdage.«

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 6-8.

5. I § 12 d, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 6« til: »stk. 7-9«.

6. I § 12 d indsættes som nyt *stk. 9*:

»*Stk. 9.* Fristerne i stk. 1-5 afbrydes ekstraordinært, såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på grund af omstændigheder, der kan tilskrives en af de deltagende virksomheder, har krævet oplysninger efter § 17, og kravet ikke er efterkommet inden for den frist, som styrelsen har fastsat. Fristerne afbrydes, indtil de krævede oplysninger er kommet frem til styrelsen. Indbringer en deltagende virksomhed denne beslutning for domstolene, afbrydes fristerne i stk. 1-5, indtil der er afsagt endelig dom herom.«

7. I § 13, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 7, stk. 4 og stk. 5, 2. pkt.« til: »§ 7, stk. 6«, og »§ 14, stk. 5, § 18, stk. 8, 2. pkt., § 18 a, stk. 3« ændres til: »§ 14, stk. 6, § 15 b, stk. 1 og 2 og stk. 4, 1. pkt., § 18, stk. 8, 2. pkt., § 18 a, stk. 2«.

Dog finder §§ 8 og 13 i lov om offentlighed i forvaltningen tilsvarende anvendelse på sager efter denne lov. 1. og 2. pkt. gælder tillige, når oplysninger tilvejebragt efter denne lov er videregivet til en anden forvaltningsmyndighed.

Stk. 2-5...

§ 14 ...

Stk. 2-3...

§ 15 a. Retten til partsaktindsigt efter forvaltningsloven omfatter kun den del af korrespondancen og udvekslingen af dokumenter mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes, som indeholder oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Stk. 2....

§ 17...

Stk. 2...

§ 18...

Stk. 2-8...

Stk. 9. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til Europa-Kommissionen og andre konkurrencemyndigheder i Den Europæiske Union i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af EUF-traktatens artikel 101 og 102. Reglerne i stk. 1-8 finder tilsvarende anvendelse.

§ 18 a...

8. § 13, stk. 1, 2. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Virksomheder har dog ret til egenaces i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse efter denne lov, jf. § 8 i lov om offentlighed i forvaltningen med undtagelse af oplysninger om en anden virksomheds tekniske indretninger, tekniske fremgangsmåder, drifts- og forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger. §§ 13 og 15 i lov om offentlighed i forvaltningen gælder endvidere for sådanne sager.«

9. Efter § 13 indsættes i *kapitel 5*:

»**§ 13 a.** I sager og undersøgelser efter denne lov finder reglerne om oplysningspligt og indsigtsret i artikel 13-15 i databeskyttelsesforordningen ikke anvendelse.«

10. I § 14 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* For medlemmerne af Konkurrencerådet udpeger erhvervsministeren op til 4 faste suppleanter for en periode på op til 4 år. Suppleanterne kan genudpeges.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

11. § 15 a, stk. 1, affattes således:

»Retten til partsaktindsigt efter forvaltningsloven i sager, der involverer anvendelsen af artikel 101 og 102 i EUF-traktaten eller fusionskontrolforordningen, omfatter kun den del af korrespondancen og udvekslingen af dokumenter mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes, som indeholder oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.«

12. I § 17 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* De oplysninger, der er nævnt i stk. 1, kan ligeledes kræves til brug for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne med henblik på disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler.«

13. I § 18, stk. 9, 1. pkt., indsættes efter »Den Europæiske Union«: »eller i EØS-området« og efter »artikel 101 og 102« indsættes: »eller EØS-aftalens artikel 53 eller 54«.

14. I § 18 indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage kontrolundersøgelser for at yde bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne i forbindelse med disse myndigheders anvendelse af nationale konkurrenceregler. Stk. 1-8 finder tilsvarende anvendelse.«

Stk. 2. Ved videregivelse af oplysninger til myndigheder i medfør af stk. 1 skal Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen betinge videregivelsen af, at oplysningerne

- 1) er undergivet en tilsvarende tavshedspligt hos modtageren,
- 2) udelukkende anvendes til det formål, som er fastsat i en gældende bilateral eller multilateral aftale, såfremt udvekslingen finder sted i medfør heraf, og
- 3) kun kan videregives med udtrykkeligt samtykke fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og kun til det formål, som samtykket omfatter.

Stk. 3...

§ 19. Afgørelser truffet efter § 2, stk. 1, § 3, 1. pkt., § 5, stk. 1, § 6, stk. 1 og stk. 4, 1. pkt., § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 2, 1. pkt., stk. 3, 2. pkt., og stk. 4 og 6, § 9, stk. 1, 1. pkt., § 10, stk. 2, § 10 a, stk. 1 og 6, § 11, stk. 1 og 2, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, § 11 a, stk. 1 og stk. 6, 1. pkt., § 11 b, stk. 2, § 12 a, stk. 5, § 12 b, stk. 1, § 12 c, stk. 1-3, 6 og 7, § 12 d, stk. 5, § 12 e, stk. 1 og 3, § 12 f, § 12 g, § 12 h, stk. 4, § 13, stk. 4, § 16, § 16 a, stk. 2 og 3, og § 24, stk. 2, jf. stk. 1, kan påklages til Konkurrenceankenævnet.

Stk. 2. Klage efter stk. 1 kan indgives af:

- 1) Den, afgørelsen retter sig til.
- 2) Den, som i øvrigt har individuel, væsentlig interesse i sagen. Dette gælder dog ikke Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelser truffet efter § 12 a, stk. 5, § 12 b, stk. 1, § 12 c, stk. 1-3, 6 og 7, § 12 d, stk. 5, § 12 e, stk. 1 og 3, § 12 f, § 12 g, § 12 h, stk. 4, og § 16 a, stk. 2 og 3.

Stk. 3-6...

§ 23...

Stk. 1-4...

Stk. 5. Ved udmåling af bøder efter denne lov skal der tages hensyn til overtrædelsens grovhed og varighed. Ved udmåling af bøder i forhold til juridiske personer skal der desuden tages hensyn til den juridiske persons omsætning.

Stk. 6...

§ 23 a. Den, der handler i strid med § 6 eller EUF-traktatens artikel 101, stk. 1, ved at indgå en kartelaftale, opnår efter ansøgning tiltalefrafald for den bøde eller fængselsstraf, vedkommende ellers ville være blevet pålagt for sin deltagelse i kartellet, hvis ansøgeren som den første henvender sig til myndighederne og fremlægger oplysninger om et kartel, som myndighederne ikke var i besiddelse af på ansøgningstidspunktet, og som,

1)-2)...

Stk. 2-4...

Stk. 5. Strafnedsættelsen for den første ansøger, der opfylder betingelserne i stk. 4, udgør 50 pct. af den bøde,

15. § 18 a, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

16. I § 19, stk. 1, ændres »§ 7, stk. 1-3« til: »§ 7, stk. 1-4«.

17. I § 19, stk. 1, og stk. 2, nr. 2, 2. pkt., ændres »§ 12 d, stk. 5« til: »§ 12 d, stk. 6«, og efter »§ 12 f« indsættes: », stk. 1 og 2«.

18. I § 23, stk. 5, 2. pkt., ændres »omsætning« til: »globale koncernomsætning«.

19. I § 23 a, stk. 1, indsættes efter »for sin deltagelse i kartellet«: »samt fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation«.

20. I § 23 a, stk. 5, indsættes som 4. pkt.:

vedkommende ellers ville være blevet pålagt for sin deltagelse i kartellet. For den anden ansøger, der opfylder betingelserne i stk. 4, udgør strafnedsættelsen 30 pct. For efterfølgende ansøgere, der opfylder betingelserne i stk. 4, udgør strafnedsættelsen op til 20 pct.

Stk. 6...

Stk. 7. En ansøgning efter stk. 6 behandles efter følgende procedure:

1) Den myndighed, der modtager ansøgningen, jf. stk. 6, kvitterer for modtagelsen heraf.

2) Den kompetente myndighed, jf. stk. 8, afgiver et foreløbigt tilsagn, der indeholder oplysninger om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 eller stk. 4 er opfyldt, og om, hvorvidt der på dette tidspunkt er grundlag for at meddele afslag på ansøgningen, fordi betingelserne i stk. 2 ikke skønnes at være opfyldt.

3) Når sagens oplysning og vurdering er endeligt gennemført, meddeler den kompetente myndighed, jf. stk. 9, om ansøgeren opfylder betingelserne i stk. 2, og meddeler i bekræftende fald tiltalefrafald eller strafnedsættelse i overensstemmelse med det foreløbige tilsagn, som ansøgeren har fået efter nr. 2.

Stk. 8. Et foreløbigt tilsagn afgives af den myndighed, som har modtaget ansøgningen i overensstemmelse med stk. 6. Forinden myndigheden afgiver et foreløbigt tilsagn efter stk. 7, nr. 2, skal tilsagnet være drøftet mellem Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Et foreløbigt tilsagn om tiltalefrafald kan kun gives, hvis myndighederne er enige herom.

Stk. 9. Meddelelse om tiltalefrafald efter stk. 7, nr. 3, afgives af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet efter høring af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Meddelelse om strafnedsættelse efter stk. 7, nr. 3, afgives af den myndighed, der i den konkrete sag udsteder et administrativt bødeforelæg eller indbringer sagen for domstolene. Forinden en meddelelse om strafnedsættelse kan gives, skal den anden myndighed høres.

Stk. 10...

Stk. 11. En ansøgning fra en virksomhed eller en sammenlutning omfatter automatisk nuværende og tidligere bestyrelsesmedlemmer, ledende medarbejdere eller andre ansatte, forudsat at personerne individuelt opfylder betingelserne i stk. 2. Når sagens oplysning og vurdering er endeligt gennemført, meddeler den kompetente myndighed, jf. stk. 9, om personerne opfylder betingelserne i stk. 2, og meddeler i be-

»Et eventuelt særskilt krav om konfiskation mod den første, anden og efterfølgende ansøgere nedsættes med procentsatserne i 1.-3. pkt.«

21. I § 23 a indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Der kan indgives en foreløbig ansøgning om tiltalefrafald eller strafnedsættelse. Den foreløbige ansøgning skal færdiggøres inden for den frist, som den kompetente myndighed fastsætter. Færdiggøres den foreløbige ansøgning inden for fristen, anses ansøgningen for indgivet på tidspunktet for indgivelsen af den foreløbige ansøgning. «

Stk. 6-11 bliver herefter stk. 7-12.

22. I § 23 a, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., i stk. 7, nr. 1, der bliver stk. 8, nr. 1, og i stk. 8, 1. pkt., der bliver stk. 9, 1. pkt., ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

23. I § 23 a, stk. 7, nr. 2, der bliver stk. 8, nr. 2, ændres »stk. 8« til: »stk. 9«.

24. I § 23 a, stk. 7, nr. 3, der bliver stk. 8, nr. 3, og i stk. 11, 2. pkt., der bliver stk. 12, 2. pkt., ændres »stk. 9« til: »stk. 10«.

25. I § 23 a, stk. 8, 2. pkt., der bliver stk. 9, 2. pkt., og i stk. 9, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 10, 1. og 2. pkt., og i stk. 11, 2. pkt., der bliver stk. 12, 2. pkt., ændres »stk. 7« til: »stk. 8«.

kræftende fald tiltalefrafald eller strafnedsættelse i overensstemmelse med det foreløbige tilsagn, som virksomheden eller sammenslutningen har fået efter stk. 7, nr. 2.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Denne lovs § 1, nr. 9, træder i kraft den 25. maj 2018.

Stk. 3. Denne lovs § 1, nr. 4 og 6, finder ikke anvendelse på anmeldelser af fusioner, der efter regler udstedt i medfør af § 12 b, stk. 3, i konkurrenceloven enten betragtes som fuldstændige eller er erklæret fuldstændige før lovens ikrafttræden. For sådanne anmeldelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Denne lovs § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse på anmodninger om egenaces, som er modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. Regler udstedt i medfør af § 7, stk. 5, 2. pkt., og § 14, stk. 5, i lovbekendtgørelse nr. 869 af 8. juli 2015, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye forskrifter.

Bilag 2

Aftale om samarbejde i konkurrencesager

Kongeriget Danmarks regering, Republikken Finlands regering, Republikken Islands regering, Kongeriget Norges regering og Kongeriget Sveriges regering, herfra kaldet ”parterne”.

Under henvisning til den nuværende aftale mellem Danmark, Island, Norge og Sverige om samarbejde i konkurrencesager af 16. marts 2001 og 9. april 2003,

under henvisning til OECD’s anbefaling af 16. september 2014 vedrørende internationalt samarbejde om konkurrenceundersøgelser og -sager,

og ud fra følgende betragtninger:

For at styrke og formalisere samarbejdet mellem de nationale konkurrencemyndigheder og for at sikre en effektiv håndhævelse af de nationale konkurrenceregler tilslutter parterne sig til følgende:

- Forpligtelse til effektivt at samarbejde og tage passende skridt til at minimere direkte eller indirekte hindringer for et effektivt håndhævelsessamarbejde parternes konkurrencemyndigheder imellem.
- En part vil normalt informere andre parter, når dennes undersøgelse eller sagsbehandling kan forventes at berøre andre parters vigtige interesser.
- Hvor to eller flere parter undersøger eller behandler den samme sag om konkurrencebegrænsende adfærd eller fusion eller en sag, som relater sig dertil, skal de pågældende parter bestræbe sig på at koordinere deres undersøgelse eller behandling, når de nationale konkurrencemyndigheder er enige i, at de har interesse heri.
- Ved samarbejde med andre parter skal parterne, når det er hensigtsmæssigt og muligt, sørge for, at de andre parter får relevant information, som sætter deres konkurrencemyndigheder i stand til at undersøge og tage passende og effektive skridt mod at forhindre konkurrencebegrænsende handlinger og fusioner.
- Uanset om to eller flere af parterne behandler den samme konkurrencebegrænsende adfærd eller fusion eller en sag, der relaterer sig hertil, skal parterne – hvis deres konkurrencemyndigheder anser det for hensigtsmæssigt – støtte hinanden i deres håndhævelsesaktiviteter ved at udstyre hinanden med undersøgelsesassistance i hensigtsmæssigt og muligt omfang under hensyntagen til tilgængelige ressourcer og prioriteter.

HAR VEDTAGET DENNE AFTALE:

ARTIKEL 1

Definitioner

Til denne aftales formål er følgende definitioner anvendt:

”Konkurrencemyndighed” betyder den organisation hos parten, som har ansvaret for at håndhæve partens konkurrenceregler og fusionskontrolregler;

”Konkurrenceregler” betyder TEUF artikel 101 eller 102 og/eller EØS-aftalens artikel 53 eller 54 og/eller parternes nationale konkurrenceregler, som fremgår som bilag til denne aftale, og som vil blive udarbejdet og opdateret løbende af parternes konkurrencemyndigheder;

“Fortrolig Information” betyder information, hvis offentliggørelse enten er forbudt eller underlagt begrænsninger i henhold til en af parternes lovgivning eller praksis, fx ikke-offentligt tilgængelige forretningsoplysninger, hvis offentliggørelse ville kunne skade en virksomheds legitime kommercielle interesser;

”Fusionskontrolregler” betyder regler i en parts konkurrencelovgivning om fusioner, opkøb, joint ventures eller anden form for virksomhedssammenlægning, der ligger inden for rammerne og definitionerne af partens konkurrencelovgivning. Hver part skal udarbejde og løbende opdatere en oversigt, der fremgår som bilag til denne aftale, og som anfører reglerne om fusionskontrol hos parten.

ARTIKEL 2

Underretning om konkurrenceundersøgelser og –sager samt fusioner

En parts konkurrencemyndighed skal have beføjelse til at underrette en anden parts konkurrencemyndighed om undersøgelser eller behandlinger af sager, som kan forventes at påvirke vigtige interesser hos den anden part. Omstændigheder, som kan begrunde underretning, kan være følgende, men er ikke begrænset til:

- a) Formel anmodning om ikke-offentligt tilgængelige oplysninger, som findes hos en anden part;
- b) Undersøgelse af en virksomhed, der er beliggende i eller indregistreret i eller organiseret under en anden parts lovgivning;
- c) Undersøgelse af en praksis, der finder sted i hele eller dele af en anden parts område, eller som er påbudt, opfordret til, eller godkendt af den anden stats regering;
- d) Overvejelser om tilsagn, som vil kræve eller forbyde adfærd på en anden parts område;
- e) En fusion, som hører under en anden parts jurisdiktion; eller
- f) En fusion, hvor en eller flere af deltagerne i transaktionen er virksomheder, der er beliggende i eller indregistreret i eller organiseret under en anden parts love.

Den underrettende konkurrencemyndighed skal i vurderingen inddrage de interesser, som den anden parts konkurrencemyndighed tilkendegiver. Den underrettende myndighed har dog den fulde ret til at træffe den endelige afgørelse.

ARTIKEL 3

Udveksling af oplysninger

Med henblik på anvendelse af konkurrenceregler og fusionskontrolregler har parternes konkurrencemyndigheder beføjelse til at udveksle alle faktiske eller retlige oplysninger, herunder fortrolige oplysninger, og benytte dem som bevismateriale.

De udvekslede oplysninger må kun anvendes som bevis i forbindelse med den sag med henblik på hvilken, oplysningerne blev indhentet af den videregivende myndighed.

ARTIKEL 4

Anmodning om oplysninger

En parts konkurrencemyndighed kan på vegne af en anden parts konkurrencemyndighed og i dennes navn foretage enhver form for indsamling af oplysninger i henhold til national ret på sit eget område til brug for den anden parts anvendelse af konkurrenceregler eller fusionskontrolregler. Al udveksling eller anvendelse af de indhentede oplysninger finder sted i henhold til artikel 3.

ARTIKEL 5

Undersøgelser

En parts konkurrencemyndighed kan på vegne af en anden parts konkurrencemyndighed og i dennes navn foretage enhver form for kontrolundersøgelse på sit eget område for at fastslå, om der har fundet en overtrædelse sted af de konkurrenceregler, der håndhæves af den anmodende part. Al udveksling eller anvendelse af de indhentede oplysninger finder sted i henhold til artikel 3.

De repræsentanter fra den konkurrencemyndighed, der har fået til opgave at udføre undersøgelsen, og personer, der er bemyndiget hertil, skal udøve deres beføjelser i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget hertil af den anmodende konkurrencemyndighed, kan efter anmodning fra den konkurrencemyndighed på hvis område undersøgelsen udføres, bistå den pågældende konkurrencemyndigheds repræsentanter.

ARTIKEL 6

Formelle krav

Parterne skal skriftligt informere hinanden om ændringer i deres konkurrencelovgivning eller anden lovgivning, som vedtages efter ikrafttrædelsen af denne aftale, hvis de har betydning for denne aftale.

ARTIKEL 7

Ikrafttræden

Denne aftale skal ratificeres, accepteres eller godkendes af parterne i henhold til deres forfatningsmæssige regler herom. Aftalen træder i kraft på den tredivte dag efter datoen, på hvilken to ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter er blevet deponeret af parterne. For hver part, der ratificerer, accepterer eller godkender aftalen efter, at det andet ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument er blevet de-

poneret, skal aftalen træde i kraft på den tredivte dag efter datoen for denne parts deponering af ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument.

Aftalens artikel 5 skal først træde i kraft i Island 30 dage efter, at den islandske regering har informeret Danmarks Udenrigsministerium herom. Danmarks Udenrigsministerium skal informere de andre parter om modtagelsen af denne meddelelse og om datoen for, hvornår artikel 5 skal træde i kraft i Island.

Aftalen skal først træde i kraft på Færøerne 30 dage efter, at den danske regering har underrettet Danmarks Udenrigsministerium herom. Danmarks Udenrigsministerium skal informere de andre parter om modtagelsen af denne meddelelse og om datoen for, hvornår aftalen træder i kraft på Færøerne.

Aftalens artikel 4-5 skal først træde i kraft på Grønland 30 dage efter, at den danske regering har underrettet Danmarks Udenrigsministerium herom. Danmarks Udenrigsministerium skal informere de andre parter om modtagelsen af denne meddelelse og om datoen for, hvornår artikel 4-5 træder i kraft på Grønland.

Denne aftale erstatter aftalen mellem Danmark, Island, Norge og Sverige om samarbejde i konkurrencesager af 16. marts 2001 og 9. april 2003.

ARTIKEL 8

Revision og opsigelse

Aftalen kan til enhver tid tages op til revision.

Enhver part kan til enhver tid opsigte aftalen ved at sende en skriftlig underretning til depositaren ad diplomatisk vej mindst seks måneder før med angivelse af den endelige dato for opsigelse. Opsigelse af denne aftale vil ikke påvirke de øvrige parters anvendelse af aftalen.

ARTIKEL 9

Depositar

Ratifikations-, accept- eller godkendelsesdokumenter deponeres hos den danske regering, som skal være aftalens depositar og fremsende parterne bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede, der er bemyndiget hertil af deres regeringer, underskrevet nærværende aftale.

Underskrevet i Helsinki den 8. september 2017 på et originaleksemplar på engelsk, dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, der vil blive deponeret hos depositaren, og som vil sende parterne bekræftede genparter af teksterne. I tilfælde af uoverensstemmelser mellem den engelske udgave af aftalen og de(n) danske, finske, islandske, norske eller svenske tekst(er), vil det være den engelske udgave, som er gældende.

Bilag til aftale om samarbejde i konkurrencesager

Nationale konkurrenceregler

Danmark:

- Artikel 101 TEUF/53 EEA: Konkurrenceloven §§ 6-10
- Artikel 102 TEUF/54 EEA: Konkurrenceloven § 11
- Fusionskontrol: Konkurrenceloven §§ 12- 12h

Færøerne:

- Artikel 101 TEUF/53 EEA: Løgtingslóg nr. 35 frá 3. mai 2007 um kapping, sum broytt við løgtingslóg nr. 35 frá 27. apríl 2012 (Kappingarlógin), §§ 6-10
- Artikel 102 TEUF/54 EEA: Løgtingslóg nr. 35 frá 3. mai 2007 um kapping, sum broytt við løgtingslóg nr. 35 frá 27. apríl 2012 (Kappingarlógin), § 11
- Fusionskontrol: Løgtingslóg nr. 35 frá 3. mai 2007 um kapping, sum broytt við løgtingslóg nr. 35 frá 27. apríl 2012 (Kappingarlógin), §§ 13 – 18b

Grønland:

- Artikel 101 TFEU/53 EEA: Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 15. maj 2014-imeersoq (unammilleqatigiinnermut inatsit) §§ 6-10 | Inatsisartutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven) §§ 6-10
- Artikel 102 TFEU/54 EEA: Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 15. maj 2014-imeersoq (unammilleqatigiinnermut inatsit) § 11 | Inatsisartutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven) § 11
- Fusionskontrol: Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 15. maj 2014-imeersoq (unammilleqatigiinnermut inatsit) §§ 15-23 | Inatsisartutlov nr. 1 af 15. maj 2014 om konkurrence (konkurrenceloven) §§ 15-23

Finland:

- Artikel 101 TEUF/53 EEA: Kilpailulain 5 §, 12.8.2011/948
- Artikel 102 TEUF/54 EEA: Kilpailulain 7 §, 12.8.2011/948
- Fusionskontrol: Kilpailulain 4 luku, 12.8.2011/948

Island:

- Artikel 101 TEUF/53 EEA: 10. gr. samkeppnislaga nr. 44/2005.
- Artikel 102 TEUF/54 EEA: 11. gr. samkeppnislaga nr. 44/2005.
- Fusionskontrol: 17. gr. og 17. gr. a – 17. gr. e samkeppnislaga nr. 44/2005

Norge:

- Artikel 101 TEUF/53 EEA: Konkurranseloven av 5. mars 2004 nr. 12 § 10
- Artikel 102 TEUF/54 EEA: Konkurranseloven av 5. mars 2004 nr. 12 § 11
- Fusionskontrol: Konkurranseloven av 5. mars 2004 nr. 12 §§ 16 og 16a

Sverige

- Artikel 101 TEUF/53 EEA: 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579)
- Artikel 102 TEUF/54 EEA: 2 kap. 7 § konkurrenslagen (2008:579)
- Fusionskontrol: 4 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579)